

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 20.

kül

s z e r d a

sk0001 4 230 mtik1003

heikal könyve

kairó, 1983. április 20. /mti/ - egy londonban megjelenő nagy példányszámu és befolyásos arab nyelvű lap, a szaúd-arábiai pénzen kiadott as-sark al-avszat bejelentette, hogy abbahagyja mohamed heikal feltűnést keltett könyvének folytatásos közlését. a könyvet, amely szadat elnök hivatali tevékenységét kritikusan elemzi, egyiptomban betiltották, a tilalmat azonban nemrég érvénytelenítették.

a londoni ujság a „haragos ősz” című könyvet folytatásokban kezdte publikálni, és már az első részlet után közölte, hogy anyagi veszteségeit figyelmen kívül hagyva, „olvasóinak kívánságára”, eltekint a további részek közreadásától. arra hivatkozott, hogy heikal már nem élő személyeket vádol, olyanokat, akik nem tudnak erre válaszolni.

egyiptomban az al ahali, a nemzeti haladó párt hetilapja legutóbbi számában maga is hozzákezdett a heikal-könyv ismertetéséhez. kedden musza szabri, az al-ahbar című kormánylap főszerkesztője, szadat egyik közeli barátja durva kirohanást intézett a baloldali orgánus ellen.

pk/jp ha

06.14 200482 1064

M

--

sk0002 4 230 mtik1004

usa - izrael

kairó, 1983. április 20. /mti/ - az egyesült államok kormánya bejelentette, hogy alkatrészeket és technológiát ad izraelnek a lavi típusu vadászbombázó kifejlesztéséhez. washington ezzel ellensúlyozta azt a korábbi döntését, hogy nem szállítja le izraelnek az idei évre ígért hetvenöt f-16-os harci repülőgépet. az f-16-osok ügyét reagan elnök a libanoni csapatkivonási tárgyalásokkal kötötte össze. izraelben attól tartottak, hogy a lavi-gépek gyártásához szükséges szállítások is elmaradnak.

a lavi géptípus valójában konkurrenciát jelent majd az amerikaiak gyártotta f-20-as harci repülőgépeknek, ezért amerikai részről nem is lelkesedtek az együttműködésért. azt várják, hogy a megfelelő előkészületek - legalább három év - után elkészül az izraeli gépmoделl prototípusa, hat év múltán pedig sorozatgyártása is megkezdődhet. izrael négyszáz ilyen gépre tart igényt, de exportálhat is belőlük olyan országokba, amelyek ennél fejlettebb géptípust az egyesült államoktól aligha kapnának. most az a különös helyzet alakulhat ki, hogy izrael - az amerikai segítség jóvoltából, s nem utolsósorban a neki juttatott külföldi segélyösszegek nyolcvan százalékát, évi 3,2 milliárd dollárt kitevő amerikai támogatásból - versenytársa lesz az amerikai repülőgépgyáraknak a harmadik piacokon.

pk/ge ha

06.37 200482 1333

--

sk0003 4 300 mtik1005

thatcher

aczélné endre, az mti tudósítója jelenti:

london, 1983. április 20. /mti/ - margaret thatcher brit miniszterelnök kedden este, a gyáriparosok országos szövetségének /cbi/ diszvacsoráján sem árult el az általános választások kiírására vonatkozó terveiből. értesre adta, hogy ha úgy adódik, akár június is kedvező időpont lehet - de ennek az ellenkezője is megeshet.

le

néhány órával korábban a parlamentben michael foot, a munkáspárti ellenzék vezére még azért részesült hangos szemrehányásban thatcher asszony részéről, hogy „retteg”, a korai választások gondolatától - ami a kormány vezetőinek sztereotip válasza azokra a feltevésekre, hogy forgandónak tetsző szerencséjükből inkább előbb, mint később akarnak tőkét kovácsolni.

thatcher asszony szerint - mint a banketten mondta - „kissé koraiak”, a parlament feloszlására vonatkozó jövendölések. ennek ellenére nagy-britannia politikai közvéleményét szinte kizárólag a választások közelsége foglalkoztatja, a parlament is „a lassu haldoklás”, képét mutatja.

kedd esti beszédében a miniszterelnök, mint számítani lehetett rá, a gazdasági pangás végét, a talpraállás ígéretes kezdetét jósolta, azzal az óvatos megszorítással azonban, hogy mint minden válságra, a mostanira is a kilábalásnak olyan szakasza következik, amely „egyenetlen lesz”,.

azt mondta, egyesek jobban, mások kevésbé fognak „virágozni”, az új viszonyok közepette, egészében azonban „olyan jelek vannak, hogy a talpraállás a korábbiaknál átfogóbb és tartósabb jellegű lehet”,.

thatcher asszony vonzó számokat idézett. közölte, hogy az ipari termelés 3 százalékkal haladja meg az 1981 tavaszi szintet, nagy mértékben növekedtek a házépítések és az autóeladások, valamint a kiskereskedelmi forgalom is.

változatlanul áll azonban, hogy a konzervatívok hatalomra jutása óta drámaian visszaesett - és a talpraállás egyetlen lényeges jelét sem mutatja - a feldolgozó ipar termelése és a benne eszközölt beruházások szintje. ebből is adódhat, hogy a miniszterelnök erősen visszafogta a derülését, és a kormány felelősségét bagatellizálva, elsősorban a gyáriparosok tehetségétől és vállalkozó szellemétől tette függővé, képes lesz-e nagy-britannia „új iparágakat, új termékeket és új piacokat”, létrehozni, és ezáltal a munkanélküliek majdnem három és fél millióra növekedett taborát felszámolni.

ae/dj ng
06.49 200482 2403

le

--

sk0004 4 300 mtik1006

usa - emberi jogok /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. április 20. /mti/ - „az emberi jogok politikája az amerikai külpolitika egyik központi eleme volt, s az is marad,, - jelentette ki elliot abrams amerikai külügyi államtitkár kedden este egy new york-i kerekasztal értekezleten, amelyet a kelet-nyugati kapcsolatok kérdéseinek szenteltek.

abrams, aki az amerikai kormányon belül e politika fő felelőse, soha nem hallott nyíltsággal, ha ugyan nem óvatlansággal beszélt arról, hogy a reagan-kormány értelmezésében ez a politika alig több, mint az antikommunizmus egyik eszköze. „a 20. századnak ebben a szakaszában a kommunizmussal szembeni ellanállásnak központi helyet kell elfoglalnia minden jelentékeny emberi jogi politikának,, - közölte abrams.

a reagan-kormány egyik legszélsőségesebb jobboldali propagandistája szokatlan őszinteséggel beszélt arról is, hogy ez a kormányzat, elszánt szovjetellenessége és kommunizmus-gyűlölete által vezetett támogatja azokat a rezsimeket, amelyekről maga is tudja, hogy lábbal tiporják az emberi jogokat.

abrams hosszan fejtegette, hogy ha egy országban „kommunista,, azaz baloldali hatalomátvétel fenyeget, akkor az egyesült államoknak le kell vetkőznie az emberi jogokkal kapcsolatos finnyasságát. nem jelent hozzájárulást az emberi jogokhoz, mondta, ha megváltoztatnak egy olyan rendszert, amellyel az egyesült államok „együtt tud dolgozni, s amelyet fejleszteni tud,,. „ez azt jelenti, hogy az egyesült államok időnként vanakodva bár, de kénytelen olyan rendszereket támogatni, amelyek megsértik az emberi jogokat.....

az emberi jogoknak ez a fajta szelektív kezelése - panaszkolta abrams - még nyugat-európa számára sem bizonyult emészthető ideológiának. a szovjetunióval és a „kommunista rendszerekkel,, való konfrontáció - mondta - „éles kritikának tett ki bennünket, mert ennek a politikának a megvalósítása során néha szorosan együttműködünk olyan rendszerekkel, amelyek megsértik az emberi jogokat,,. /folylt./

br/dj

07.08 200482 2055

ll

-.-

sk0005 4 300 mtik1007

usa - emberi jogok /2.rész/

„természetesen igen sok ember előtt nagyon nehéz demonstrálni, hogy a szabadság ügye mellett vagyunk, amikor jó kapcsolatot tartunk fenn egy elnyomó rendszerrel, s azt ritkán bíráljuk a nyilvánosság előtt,, - folytatta abrams, nem tagadván „e probléma súlyosságát,,. a probléma oka - folytatta - „hogy a nyugaton „oly sok ember tagadja meg manapság az erkölcsi ösztönzést a kommunizmus előretörésével szembeállító erőktől,,.

„vietnam és nicaragua esetében is azt mondták, hogy a kormány, amelyet támogatunk, korrupt és elnyomó, s hogy a másik oldal a haladó, s respektálni fogja a demokráciát,, - sópánkodott abrams, demokratikus rendszerként tüntetve fel ekképpen a megdöntött dél-vietnami rezsimeket és anasztasio somoza egész latin-amerikában gyűlölt diktaturáját. ennek alapján pedig „vaksággal,, vádolta meg mindazokat, akik „most ugyanezt az érvet hozzák fel salvadorral kapcsolatban,,. „igen, Európában ezt naponta a szemembe vágják,, - tette hozzá.

new york-i beszédét az amerikai kormány emberi jogok politikájának legmagasabb rangú felelőse azzal a politikus szájából ritkán hallható beismeréssel zárta, hogy maga sem biztos mondanivalójának elfogadtathatóságában. „az emberi jogok politikája elkerülhetetlenül a legmagasabb idealizmus és a politikai gyakorlat vegyüléke. és nem könnyű megvalósítani. valójában még megmagyarázni sem könnyű,, - jelentette ki elliot abrams.

br/dj éb

07.10 200482 1458

ll

-.-

sk0006 4 300 mtik1008

radványi géza

róma, 1983. április 20. /mti/ - az olasz filmművészeti főiskola és a római magyar akadémia kedden este eredeti módon köszöntötte a 75 éves radványi géza filmrendezőt: a főiskola vetítőtermében bemutatták egyik elveszettnek vélt alkotását.

a névtelen nők /donne senza nome/ című filmet radványi 1949-ben forgatta olaszországban, francia és olasz főszereplőkkel, pogány gábor operatőrrel. a történet a második világháború után egy menekülttáborban játszódik, ahol az üldözöttek elől bujkáló nőket gyűjtötték össze. a film a valahol Európában, radványi géza Magyarországon készített híres alkotása mélységes humanizmusával ábrázolja az emberi konfliktusokat.

guido cincotti, az olasz filmarchívum igazgatója, az egykori tanítvány radványi olaszországi tevékenységét méltatva kiemelte, hogy amíg a főiskola tanára volt, jelentős szerepet játszott az olasz filmrendezők felkészítésében.

nemeskürty istván filmtörténész a művész magyarországi hatásáról, alkotóerejéről beszélt a filmrendezőt köszöntő római ünnepségen.

kir/dj ng
07.11 200482 1076

.-.

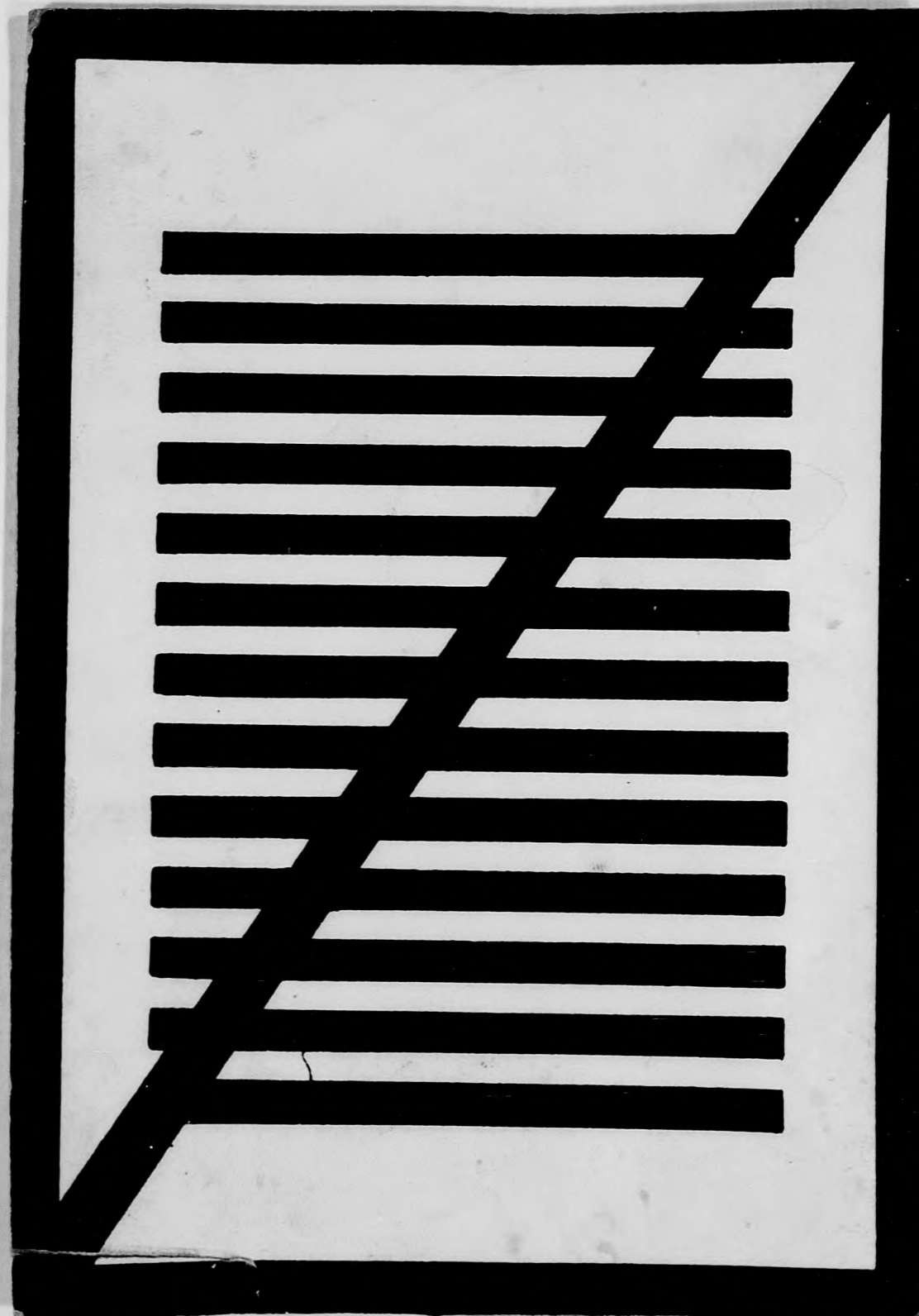
sk0007 4 300 mtik1009

amerikai fegyverkezés

havanna, 1983. április 20. /mti/ - a jelenlegi amerikai kormány féktelen fegyverkezési hajszát folytat azzal a céllal, hogy az egyesült államok kedvező helyzetből robbanthasson ki egy nukleáris háborút - állapították meg kedden havannában az amerikai katonai-ipari komplexum kérdéséről szervezett nemzetközi tudományos tanácskozás résztvevői.

a kubai béketanács által szervezett négynapos nemzetközi szeminárium zárónyilatkozata leszögezi: a reagan-kormány egyértelműen az amerikai hadiipart, s az azzal kapcsolatban álló pénzügyi köröket képviseli.

lé

a bvt elnöke kiemelte, hogy a szovjetunió és a varsói szerződés tagállamainak a közelmúltban nyilvánosságra hozott kezdeményezései alapján meg lehetne fékezni a fegyverkezési hajszát.

go/dj éb

07.25 200482 1637

..

sk0009 4 300 mtik1011

palermo - női polgármester

róma, 1983. április 20. /mti/ - olaszország történetében először választották női egy nagyváros élére. méghozzá olyan város élére, amely joggal sorolható a szervezett bűnözés világvárosai közé.

a kereszténydemokrata elda pucci 55 éves gyermekorvos személyében kedd este óta új polgármestere van a szicíliai palermónak. helyzetét jól érzékelteti az egyik újság címe: „egy hölgy a pokolban,..”

pucci kisasszonyt, lévén szó hajadonról, ugyanolyan összetételű koalíció választotta meg, amilyen spadolini két kormányát alkotta. a megválasztását megelőző alkudozások keménységet misem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy elődje február 14-én mondott le...

megfigyelők máris felteszik a kérdést: meddig lesz az orvosnő polgármester? elda pucci jelölésével ugyanis a kereszténydemokrata párt a de mita-féle új vonalat, a tiszta kéz politikáját szeretné érvényre juttatni. politikai körökben azonban kevés sikert jósolnak ennek a politikának egy olyan városban, ahol évtizedek óta a maffiaszagu „családok,, gyakorolják a hatalmat.

kir/dj ng

07.44 200482 1102

ll

..

sk0010 4 230 mtik1012

közel-keleti hírek

bejrut, 1983. április 20. /upi/reuter/ap/ - a legfrissebb jelentések szerint kedd estig 47-re emelkedett az egyesült államok bejruti nagykövetsége ellen elkövetett pokolgépes merénylet halálos áldozatainak száma. az amerikai nagykövetség keddi nyilatkozatában közölte, hogy legkevesebb 16 amerikai állampolgár - közöttük a cia egy magas rangú közel-keleti szakértője - vesztette életét vagy tünt el a merénylet következtében. a washingtoni külügyminisztérium eddig 6 amerikai állampolgár nevét tette közzé veszteséglistáján.

a hirügynökségek nem zárják ki annak lehetőségét, hogy a merénylet célpontja philip habib amerikai elnöki megbízott lett volna, ő azonban a robbanás időpontjában nem tartózkodott a nagykövetség épületében.

washington /ap/afp/ - az amerikai képviselőház külügyi bizottsága kedden 251 millió dollár értékben rendkívüli segílyt szavazott meg libanonnak. az összeg egy részét a többnemzetiségű erők kötelékében libanonba küldött amerikai csapatok létszámának növelésére szánják. a segíly folyósításáról végső soron a képviselőház dönt.

london /ap/ - a bejruti merénylet újabb ürügyet szolgáltathat izraelnek arra, hogy továbbra is megszállva tartsa a jordán folyó nyugati partvidékét és a gázai övezetet - hangsúlyozta kedden londonban nyilvánosságra hozott állásfoglalásában sedli klibi, az arab liga főtitkára.

jeruzsálem /afp/ - a jeruzsálemi rádió híradása szerint az izraeli települések létesítésével foglalkozó miniszteri bizottság kedden további három település felállításáról döntött. a településeket ciszjordániában építik fel.

tripoli /taszsz/ - a libiai biztonsági szervek kémkedés vádjával őrizetbe vettek 8 nyugatnémet állampolgárt. a jana libiai hirügynökség jelentése szerint az őrizetbe vettek, különböző nyugatnémet vállalatok alkalmazottai, a cia megbízásából bizalmas adatokat gyűjtöttek. a libiai illetékes szervek folytatják a nyomozást a letartóztatottak ügyében.

ti hf ng

07.50 200482 1983

ll

..

1982.04.20.

sk0011 4 230 mtik1013

usa -- kubai diplomaták

washington, 1983. április 20. /pl/taszsz/ - az egyesült államok külügyminisztériuma hétfőn - „törvénytelen tevékenység”, vádjával - kiutasította kuba állandó ensz-képviselőinek két diplomatáját. a kubai képviselőket kedden jegyzékben tiltakozott a lépés ellen az amerikai ensz-missziónál.

a taszsz hírügynökség a kubai diplomaták kiutasításával kapcsolatban megállapítja: az amerikai hatóságok, megsértve az ensz házigazdjaként rájuk háruló kötelezettségeket, módszeres hadjáratot folytatnak a kubai köztársaság állandó ensz-képviselője ellen. washington az elmúlt évben három kubai ensz-diplomatát utasított ki az egyesült államokból. a hatóságok a kubai diplomaták ellen felhozott vádakot nem támasztják alá bizonyítékokkal. a külügyminisztérium képviselője a legutóbbi döntés ismertetésekor is elzárkózott minden érdemi magyarázat elől.

ml hf ng

07.54 200482 0899

--

sk0012 4 230 mtik1014

mexikó - usa

mexikóváros, 1983. április 20. /mti-upi/ap/ - george shultz amerikai külügyminiszter befejezte tárgyalásait bernardo sepulveda mexikói külügyminiszterrel és kedden este visszautazott washingtonba. az amerikai diplomácia vezetője mexikói vendéglátójával elsősorban a közép-amerikai helyzetről és a két ország gazdasági-kereskedelmi kapcsolatairól tárgyalt, a megbeszéléseken részt vettek a két ország kereskedelmi és pénzügyminiszterei is. george shultzot elutazása előtt fogadta miguel de la madrid mexikói elnök.

a kétnapos hivatalos látogatás végeztével szüszavú közös közleményt hoztak nyilvánosságra. ez bejelenti, hogy a két ország elnöke az idén, később megállapítandó időpontban mexikóban találkozik egymással, továbbá, hogy mexikó és az egyesült államok a közép-amerikai helyzet rendezése végett „folytatja a párbeszéd és tárgyalás folyamatának előmozdítására irányuló erőfeszítéseit.”

ll

1982.04.20.

politikai megfigyelők a szüszavú közös közleményből azt a következtetést vonják le, hogy a két ország továbbra is eltérően ítéli meg a közép-amerikai helyzetet. washington ragaszkodik a diktatúrák katonai jellegű támogatásához és a térség válságos helyzetéért kubát és a szovjetuniót próbálja felelőssé tenni. mexikó viszont azt vallja, hogy a közép-amerikában kialakult válsággócok gazdasági és társadalmi eredetűek, és politikai eszközökkel, tárgyalások révén kíván hozzájárulni a térségbeli feszültség csökkentéséhez.

bernardo sepulveda mexikói külügyminiszter kedden este panamavárosba utazott, ahol venezuelai, kolumbiai és panamai kollégájával folytatja korábban megkezdett eszmecseréjét a közép-amerikai feszültség politikai eszközökkel való csökkentéséről.

ml hf ng

08.02 200482 1724

--

sk0013 4 230 mtik1015

franciaország - közel-kelet - izvesztyija

moszkva, 1983. április 20. /mti/ - franciaország közel-keleti politikája, álláspontja a válság rendezését illetően egyre inkább azonosul a nyíltan arabellenes amerikai külpolitikával - állapítja meg az izvesztyija.

a francia politika módosulása jól tükröződik abban, hogy franciaország támogatja a hírhedt reagan-féle rendezési tervet, amelyik meg sem említi a palesztinok önrendelkezési jogát, és határozottan elutasítja az önálló palesztin állam megalapításának gondolatát. a francia hatóságok számára mind kellemtlenebbé kezd válni az az ensz-határozat, amelynek értelmében ez év augusztusában nemzetközi konferenciát rendeznek párizsban a palesztin kérdésről, „sajnáljuk, hogy ezt a konferenciát franciaországban rendezik meg, mert úgy véljük, hogy a szélsőséges nézetek megfogalmazásán kívül semmi eredménnyel nem fog járni, - idézi a lap cheysson külügyminiszter nyilatkozatát. a cikk felhívja a figyelmet arra is, hogy a francia hatóságok hivatalosan lemondták részvételüket a konferencián és hírek szerint különböző intézkedéseket terveznek a tanácskozás megakadályozására.

ll

a jelenlegi francia kormány külpolitikai lépéseit elemezve a nyugati sajtó arra a következtetésre jut, hogy „a francia külpolitika alapját a nato-val való kapcsolatok képezik,, ezért vállalt szerepet franciország a többenemzetiségű libanoni békefenntartó erőkből, amelyeknek semmi közük sincs a valódi békéhez, ellenben az egyesült államok és a nato közel-keleti jelenlétének erősítését szolgálják. a francia külügyminiszter nemrég libanonban tett látogatása is azt bizonyította, hogy párizs teljes mértékben hajlandó a jövőben is támogatni az egyesült államok libanonnal kapcsolatos terveit.

a lap végezetül megállapítja: franciaország - a hivatalos állítások szerint - „kiegyensúlyozott politikát,, folytat a térségben. úgy tűnik azonban, hogy ez a kiegyensúlyozottság meglehetősen egyoldalú.

kr/hn éb

08.07 200482 1973

-.-

sk0014 4 300 mtik1016

madridi találkozó

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1983. április 20. /mti/ - „az egyesült államok szembekerül szövetségeseivel, ha nem változtat a madridi konferencián tanúsított időhuzó, késleltető, merev magatartásán,, - hangsúlyozta a spanyol televízió keddi esti kommentárja. hasonló hangot ütöttek meg a rádióállomások és az esti lapok, amelyek bő tejedelemben számoltak be az európai biztonság és együttműködés kérdésével foglalkozó találkozó - szünet utáni - első plenáris üléséről. a televízió mindhárom híradója részleteket közölt anatólij kovaljov szovjet külügyminiszter-helyettes felszólalásából. kiemelve, hogy „minden résztvevő állam érdeke a találkozó mielőbbi sikeres befejezése, a helsinki folyamat továbbvitele,,.

a konferenciához közelálló sajtóköri körökben az a vélemény, hogy az év eleji óvatos optimizmust most mérsékelt pesszimizmus váltotta fel. ez elsősorban annak tulajdonítható, hangsúlyozzák, hogy az usa delegációja keményebb állásponttal érkezett vissza madridba, mint ahogy azt várták. az efe hírnagyok hirmagyarájának véleménye szerint „bár az amerikai delegátus nem szólalt fel a keddi plenáris ülésen, gondoskodott arról, hogy folyosói nyilatkozatain keresztül mindenki megismerje véleményét,,.

el

a pueblo című ujság szerint „a találkozó jövőjének megítélésében komoly véleménykülönbségek mutatkoznak washington és szövetségesei között. az európaiak realisabb talajról szemlélnek a folyamatokat,,.

a spanyol kormány, úgy is mint az enyhülés híve, úgy is mint házigazda, szeretné elkerülni, hogy „madrid a helsinki szellem sirja legyen,,. ezért ha a semlegesek dokumentumtervezete a megegyezés szempontjából reménytelennek tűnik, spanyolország kész közvetítő szerepet vállalni, s egy új módosított javaslatot beterjeszteni. ez a lényege annak a várható spanyol lépésnek, amelyet nem hivatalos formában a külügyminisztérium szóvivője szivárogtatott ki. pan de soraluca a találkozón résztvevő spanyol küldöttség vezetője az értesülést megerősítette, majd hozzátette, „nem vesztet kárba évek munkája. eleget kell tennünk az európai népek várakozásának,,.

ky/dj éb

08.28 200482 2160

-.-

sk0015 4 230 mtik1017

nicaragua - harcok

managua, 1983. április 20. /upi/ - a nicaraguai nemzetvédelmi minisztérium szóvivője kedden bejelentette, hogy az elmúlt két nap alatt 52 somozista behatoló vesztette életét az ország északi részében, és matagalpa-megye négy települése közeléből visszaszorították az ellenforradalmi csoportokat. az összeecsapásokban a sandinista népi hadsereg nyolc katonája esett el és kettő sebesült meg.

ellenforradalmárok vasárnap aknavetővel támadást intéztek a chinandegai hőerőmű ellen. a biztonsági erők a támadókat visszaverték és közülük ötöt megöltek. a hőerőműben csak kisebb károk keletkeztek.

ml hf ng

08.30 200482 0646

el

-.-

sk0016 4 230 mtik1018

nicaragua - krasznaja zvezda

moszkva, 1983. április 20. /mti/ - a nicaragua ellen folytatott hadüzenet nélküli háboru egyben modellje annak, hogyan kívánja építeni kapcsolatait a fejlődő országokkal az egyesült államok. a szovjetunióban határozottan elítélik a nicaragua ellen végrehajtott fegyveres támadást, s követelik a provokációk azonnali beszüntetését.

a krasznaja zvezda, a szovjet hadsereg lapja nicaraguával foglalkozó cikkében megállapítja, hogy a független és önálló utra lépett nicaraguával szembeni agressziós tervek kidolgozása a reagan-kormány hatalomra kerülése után gyorsult meg. már két évvel ezelőtt elkezdődött az ellenforradalmi bandák felkészítése. az amerikai tervek szerint a múlt év végén kezdtek az első egységek behatolni nicaraguába, s az elképzelések szerint miután az egyik észak-nyugati tartományban megerősítették pozícióikat és kikiáltották az „ideiglenes kormányt”, katonai segítséget kértek volna az egyesült államoktól és hondurastól.

a behatolókat a sandinista hadsereg szétverte, de amerikai, hondurasi, salvadori és guatemalai részről továbbra is a feszült helyzet fenntartására törekszenek. ennek érdekében továbbra is folytatódik az ellenforradalmárok átdobása, az ellenséges kémrepülőgépek tevékenysége. a nicaraguába átdobott cia-ügynökök között jónéhány amerikai állampolgár is található. ennek alapján - írja a lap - mind több amerikai teszi fel joggal a kérdést: vajon ez nem a nemzetközi jog elismert normáinak a megsértése? vajon nem egy újabb indoknai kalandot készít elő a reagan-kormány, annak minden következményével?

az amerikai politikusok többsége cinikusan utasítja el ezeket a „vádakat”, kirkpatrick asszony, aki kormányát képviseli az ensz-ben egyenesen úgy fogalmazott, hogy „az egyesült államoknak erkölcsi alapja van a somozisták támogatására”, amerikai részről nem titkolják, hogy a „politikai pluralizmushoz történő visszatérést”, követelik nicaraguától, ami az egyesült államok értelmezésében az amerikai barát kormányzat visszaállítását jelenti. ennek a politikának a logikus folytatásaként ösztönözte az egyesült államok hondurast arra, hogy ne üljön tárgyalóasztalhoz a nicaraguai képviselőkkel a vitás kérdések rendezése érdekében. washington érdeke ugyanis a feszültség fokozása és az agresszió kiszélesítése, és nem a párbeszéd - állapítja meg a krasznaja zvezda cikke.

kr/th éb

08.46 200482 2396

le

--

sk0017 4 230 mtik1019

usa-merénylet

bejrut, 1983. április 20. /mti/ - philip habib elnöki megbízott és az izraeli-libanoni tárgyalásokon résztvevő morris draper amerikai küldöttségvezető volt az egyesült államok bejruti nagykövetsége ellen elkövetett hétfői bombamerénylet eredeti célpontja - jelentette hivatalos libanoni forrásokra hivatkozva az al-markazia hírügynökség. a két diplomata a támadás időpontjában egy követségi megbeszélésen vett volna részt, de váratlanul a libanoni elnöki palotába hívták őket.

az amerikai követség közelében öt gyanúsítottat, három libanoni és két sziriai állampolgárt tartóztattak le. a libanoni hadsereg páncélosokkal megerősített egységei nagyszabású átfésülési kampányt kezdtek nyugat-bejrut déli kerületeiben, főként a palesztin menekülttáborok körzetében olyan személyek után kutatva, akiknek közük lehet az amerikai követség, illetve a többnemzetiségű haderő ellen elkövetett merényletekhez. a sajtóbeszámolóik szerint több libanoni és sziriai állampolgárt, palesztin menekültet vettek őrizetbe. safik el-vazzan miniszterelnök szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok lehetővé teszik a merénylők azonosítását.

bs/hn éb

08.50 200482 1168

--

sk0018 4 230 mtik1020

rövid hírek

nato-hadgyakorlat

bonn, 1983. április 20. /taszsz/ - „bold game-83”, fedőnévvel nato-hadgyakorlat kezdődött a balti-tenger déli részén. a három hétféle tartó manőverekben az nszk, nagy-britannia, norvégia és dánia 39 hadihajója, valamint repülőgépei vesznek részt.

el nem kötelezettek

uj-delhi, 1983. április 20. /afp/ - india meghívta uj-delhibe 10 el nem kötelezett ország képviselőit, hogy egyeztessék a fejlett ipari országokkal folytatott, ugynevezett észak-dél tárgyalásokon követendő stratégiájukat. a tanácskozást a tervek szerint április 29-én és 30-án tartják meg. az indiai külügyminisztérium közlése

le

szerint algéria, banglades, indonézia, sri lanka, mozambik, tanzánia, kuba, argentina, guyana és jugoszlávia külügyminisztere vesz részt a megbeszélésen.

asszam - újabb zavargások

uj delhi, 1983. április 20. /reuter/afp/ - négy személy vesztette életét kedden az északkelet-indiai asszam államban, ahol újabb zavargások voltak. a pti indiai hírügynökség jelentése szerint az áldozatok közül kettő gyermek volt.

hegyomlás

dzsakarta, 1983. április 20. /ap/ - indonéziában, jáva nyugati részén leomlott egy hegyoldal és maga alá temetett 24 embert, akik valamennyien életüket veszítették. a rendőrség szerdai közlése szerint a szerencsétlenséget az okozta, hogy a helyi lakosság a téglagyárak számára évek óta homokot bányászott a hegyoldalból és nem törődött azzal, hogy az egyre hatalmasodó üregek és járatok omlásveszélyt teremtenek.

pc-km-sas hf ng

08.58 200482 1532

-. -

sk0019 4 230 mtik1021

szines hírek

válnak a britek

london, 1983. április 20. /reuter/ - nagy-britanniában 1981-ben kétszer annyi válás volt, mint 1970-ben. a legfrissebb statisztika szerint a házasságok legkritikusabb időszaka a negyedik év. különösen magas a válás aránya azoknál a nőknél, akik tizenévesen házasodtak és akiknél már esküvő előtt uton volt a gyermek. nagyobb a válás valószínűsége azoknál a házaspároknál, ahol az esküvő után hamarosan megszületett a gyermek. minden ötödik angol gyereknek 16 éves koráig elválnak a szülei. 1981-ben 146 ezer házasságot bontottak fel nagy-britanniában.

andersen siremléke

koppenhága, április 20. /taszsz/ - ismeretlen tettesek koppenhágában súlyosan megrongálták hans christian andersennek, a nagy dán meseköltőnek a siremlékét. a rendőrség mindaddig nem jutott a tettesek nyomára.

lé

környezetpusztítás

gaborone, 1983. április 20. /reuter/ - az őserdei állat- és növényvilág 20 százaléka kipusztul 2000-ig, ha továbbra is a jelenlegi méretekben folytatódik az orvvadászat és az értékes példányok tiltott kereskedelme. ez a megállapítás a gaboronében, botswana fővárosában folyó nemzetközi tanácskozáson hangzott el. a különböző vadállatokat és őserdei növényeket minden eddiginél jobban fenyegeti a kipusztulás veszélye. a konferencián felszólalók hangsúlyozták, hogy az eddiginél szigorúbb büntetéseket kell kiróni az orvvadászokra és az illegális üzletelőkre.

pc hf ng

09.12 200482 1448

-. -

sk0020 4 230 mtik1022

mubarak - palesztinok /1. rész/

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. április 20. /mti/ - mubarak egyiptomi elnök szudánban újra felszólította a palesztin mozgalmat, hogy állapodjék meg a jordániai királlyal, lépjen vele akcióegységre a közel-keleti politika kimunkálásában.

hoszni mubarak, aki kedden egynapos látogatást tett kartumban, kairóba történt visszatérése előtt közös sajtóértekezletet tartott nimeri szudáni államfővel. ezen a sajtókonferencián egyebek között kijelentette: „palesztin testvéreinknek logikusan és ésszerűen kell eljárniuk, és gyorsan el kell határozniuk, hogy jordániával együtt közös politikai lépéseket tesznek. így módon, ha /az izraeliekkel és az amerikaiakkal folytatandó/ tárgyalások eredménytelenek maradnak, nem hibáztathatják az arabokat.,,

az egyiptomi államfő arra utalt, hogy a pfsz elvetette az ugynevezett reagan-tervben vázolt folyamatot, mire jordánia abbahagyta a palesztinai felszabadítási szervezettel folytatott konzultációit. a reagan-tervet egyiptom némi fenntartásokkal ugyan, de következetesen támogatja.

mubarak szerint „vissza kell küldeni a labdát az izraeliek és az amerikaiak térfelére, hogy azok soha többé ne küldhessék ismét erre az oldalra.,, „az idő sürget,, - jegyezte meg. tagadta, hogy közös amerikai-egyiptomi elgondolások léteznek a palesztin ügyről,

lé

1982.04.20.

és azt hangoztatta, hogy egyiptomnak továbbra is eltökélt szándéka mindent megtenni a rendezés érdekében.

egyiptomnak nincs közvetlen befolyása a közel-keleti eseményekre, mivel a camp david-i alku után az arab világban elszigetelődött. az utóbbi hónapokban azonban lassu közeledés indult meg a legtöbb arab főváros és kairó között. az egyiptomi vezetés attól tart, hogy ez a folyamat a reagan-terv kudarca miatt lelassul.

iráni és iraki háborujáról szólva mubarak kijelentette, hogy minden országnak be kellene szüntetnie a hadviselő, „támadó fegyverekkel történő támogatását, mivel ez csak további vérontáshoz, az iszlám világ anyagi erőforrásainak tékozlásához vezet,„ egyiptom tudvalevőleg hadianyagot, közöttük alkatrészeket szállít iraknak, szudán pedig önkénteseket küldött az iraki oldalra. /folyt./

pk/hn ng

10.09 200482 2208

--

sk0021 4 230 mtik1023

mubarak - palesztinok /2. rész/

nimeri ugyanezen a sajtóértekezleten bejelentette, hogy mubarakkal tárgyalásokat folytatott az afrikai államok szervezetének csucsértekezletéről, „amelynek nem szabad megismételnie a legutóbbi konferencia bukásához vezető hibákat,„

mubarak és nimeri a két nilus-völgyi ország egyesítésének törvényekben szentesített folyamatáról is tanácskozott. mubarak - az egyesülés jelképes gesztusaként - leadta voksát nimerire a szudáni államfő harmadik hatéves hivatali idejéről döntő népszavazáson.

pk/hn ng

10.11 200482 0561

--

1982.04.20.

sk0022 4 230 mtik1024

rövid hírek

ceausescu - verdugo

bukarest, 1983. április 20. /mti/ - nicolae ceausescu, az rkp főtitkára, román államfő kedden fogadta arnaldo martinez verdugot, a mexikói egyesült szocialista párt kb politikai bizottságának tagját. verdugo az rkp kb meghívására tesz látogatást romániában.

románia - irán

bukarest, 1983. április 20. /mti/ - bukarestben kedden megkezdődtek a román-iráni kormányközi tárgyalások a kétoldalú gazdasági együttműködés bővítésének lehetőségeiről. a román tárgyalóküldöttséget ioan totu miniszterelnök-helyettes, az iránt pedig mohammad tagi banki tervezési és költségvetési államminiszter vezeti.

dél-korea - letartóztatások

szöul, 1983. április 20. /ap/ - a dél-koreai tageu egyik discójában hétfőn pusztított tűzvész kapcsán a dél-koreai rendőrség szerdán letartóztatott 7 személyt. a tűz következtében 25-en életüket veszítették, 69-en pedig megsebesültek. a klub tulajdonosát és hat alkalmazottját azzal gyanúsítják, hogy figyelmen kívül hagyták a tűzvédelmi előírásokat, továbbá, hogy kiskorúakat is beengedtek az éjszakai szórakozóhelyre.

wa-te hf ng

10.12 200482 1133

ll

--

sk0023 4 300 mtik1025

kopt pápa /1. rész/

patak károly, az mti tudósítója jelenti: kairó, 1983. április 20. /mti/ - egyiptomban nyilvánosságra hozták annak a bírósági ítéletnek a részletes indoklását, amely a kopt keresztények egyházfejedelmének elnöki rendelettel történt menesztését jóváhagyta.

a bírósági okfejtés az egyiptomi szocialista munkapárt hetilapjában, az al saab-ban jelent meg. olyan időpontban hozták nyilvánosságra, amikor a kopt pápa, iii. senuda ügye feszültséget okoz a több mint hatmillió keresztény kisebbségben, viszont a muzulmán politikai erők aggódnak, hogy az ítéletet fellebbezés útján még mindig meg lehet változtatni.

iii. senudát 1981 szeptemberében anvar szadat izgatással vádolta, s elnöki rendelettel megfosztotta egyházfői adminisztratív-pénzügyi jogaitól, vagyis valóságos funkciójától, és alexandria közelébe, egy sivatagi kolostorba száműzte.

a pápa az államtanács igazgatási bíróságához fordult jogorvoslatért. azon az alapon támadta meg az egykori elnöki rendeletet, hogy az egyházfőt a kopt közösség állítja, az államfő pedig a választást csak formailag szentesíti, tehát elmozdítani nincs joga.

a bíróság április 12-i verdiktjének indoklása szerint a pápaválasztás ügyeiről az ottomán uralom idejéből fennmaradt, valamint a királyi rendszer alatt, s később a köztársaság idején hozott különféle törvények egyértelműen rendelkeznek. e törvények értelmében a kopt egyházfejedelmet egy szervezet - jelen esetben vallási szervezet - vezetőjének, a gyakorlatban közalkalmazottnak kell tekinteni, kinevezése pedig a legmagasabb közzogi méltóság hatáskörébe tartozik. ilymódon ugyanennek a közzogi méltóságnak joga van a kinevezés visszavonására is. /folyt./

pk/dj éb

10.58 200482 1723

ll

-.-

sk0024 4 300 mtik1026

kopt pápa /2.rész/

április 12-i ítéletében a bíróság viszont törvénytelennek mondotta az elnöki rendeletnek azt a részét, amely az egyházfői funkciók gyakorlására ötfőnyi pápai bizottságot állított fel. a verdikt a kanonjogra hivatkozva ezt az állásfoglalását úgy indokolja meg, hogy ha a kopt pápa tevékenységének folytatásában bármi módon akadályoztatik, a kopt szent szinódusnak és a világiakból álló kopt főtanácsnak kell megválasztania az egyházfejedelem helynökét, aki viszont megteszi az előkészületeket a pápaválasztásra. ez pedig nem történt meg.

az egyiptomi kopt keresztény egyház a bírósági döntés óta példátlan helyzetben van, ugyanis egyházfejedelmét elvesztette, ám az őt képviselő pápai bizottság is megszűnt ténykedni.

pk/dj éb

10.59 200482 0772

-.-

sk0025 4 230 mtik1027

leszerelés - konferencia

osló, 1981. április 20. /taszsz/ - a norvég fővárosban véget ért a leszerelés és enyhülés kérdéseivel foglalkozó nemzetközi konferencia. az értekezleten nyugat- és észak-európa, valamint az egyesült államok politikai és társadalmi életének ismert személyiségei vettek részt.

a ,, konfrontáció vagy új alternatívák ,, címmel megtartott eszmecszerén a felszólalók egyetértettek abban, hogy a fegyverkezési verseny és a konfrontáció egyetlen alternatívája a leszerelés és az enyhülés. a résztvevők többsége különösen veszélyesnek nevezte reagan elnöknek egy űrbeli rakétaelhárító rendszer létrehozásával kapcsolatos terveit.

p. forsberg, az atomfegyverkezés befagyasztására indított amerikai országos mozgalom ismert személyisége és lord zikerman angol tudós rámutatott: ennek a tervnek a valóraváltása a nemzetközi feszültség további növekedéséhez és a kelet-nyugati kapcsolatok rosszabbodásához vezethet. g. bastian nyugalmazott tábornok, a bonni bundestag tagja felszólalásában elítélte a középtávolságu amerikai rakéták nyugat-európai telepítésének tervét. a résztvevők

ll

végül kifejezték reményüket, hogy a háboruellenes mozgalom aktivizálódása Európában és az egyesült államokban elősegíti az építő jellegű párbeszédre való áttérést és hozzájárul az amerikai katonai tervek meghiusulásához.

pf hf ng

11.19 200482 1362

-. -

sk0026 4 230 mtik1028

veress péter

hága, 1983. április 20. /mti/ - a hivatalos látogatáson hollandiában tartózkodó veress péter külkereskedelmi minisztert szerdán hivatalában fogadta ruud lubbers miniszterelnök. megbeszélésükön áttekintették a magyar-holland gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat, valamint eszmecsereét folytattak a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok problémáiról.

veress péter kétnapos látogatásán találkozik a holland kormány több tagjával: gijs van aardenne gazdaságügyi miniszterrel, herman ruding pénzügyminiszterrel, van eekelen külügyi államtitkárral és van setten mezőgazdasági államtitkárral, a holland külkereskedelmi kamara /nch/ és a holland gyáripárosok szövetege /vno/ vezetőivel, meglátogat két nagyvállalatot, a daf és a philips céget.

a magyar-holland külkereskedelmi forgalom - összefüggésben a nemzetközi gazdasági és pénzügyi helyzettel - 1982-ben valamelyest visszaesett az előző évek dinamikus fejlődése után: a magyar kivitel összértéke tavaly 95 millió dollárt tett ki, míg vásárlásaink hollandiából 117 milliót. a forgalom mérséklődése együttjárt a kétoldali kereskedelmi mérlegben mutatkozó passzivumunk jelentős csökkenésével. bővültek viszont az ipari együttműködési kapcsolatok: jelenleg 63 ilyen szerződés van érvényben magyar és holland vállalatok között. számos lehetőség kínálkozik még kihasználatlanul közös megítélés szerint harmadik piaci együttműködésre.

mp/th éb

11.26 200482 1431

-. -

sk0027 4 230 mtik1029

rövid hírek

kozmosz-1453

moszkva, 1983. április 20. /taszsz/ - kedden a szovjetunió n föld körüli pályára bocsátották a kozmosz-1453 jelzésű mesterséges holdat. a műhold adatai: kezdeti keringési idő 94,5 perc; a pályának a föld felszínétől mért legnagyobb távolsága 520, legkisebb távolsága 473 kilométer; a pálya síkjának az egyenlítő síkjával bezárt hajlásszöge 74 fok. a mesterséges hold berendezései megfelelően működnek.

spanyol munkaidő

madrid, 1983. április 20. /afp/ - a spanyol képviselőház jóváhagyta azt a törvénytervezetet, amely heti 40 órára csökkenti a munkaidőt és évi minimum 30 napra emeli a fizetett szabadságot. a munkaidő eddig általában heti 42 óra, a szabadság pedig három hét volt. az új törvény 6,5 millió spanyolt érint.

ősemberi település

canberra, 1983. április 20. /taszsz/ - az ausztráliai állami egyetem tudósai ősemberi lakóhely nyomaira bukkantak a tasman-szigeten a franklin folyó völgyében egy mészkőbarlangban. a leletek tanúsága szerint az ősember több mint húsz ezer évvel ezelőtt keresett itt menedéket. abban az időben a déli földtekét borító jégpáncél széle alig ezer kilométerre volt tasmania déli részétől. a barlang feltárása még tart, s a tudósok nem zárják ki annak lehetőségét, hogy az eddigi legősibb - 38 ezer éves - ausztráliai leleteknél is régibb maradványokra bukkannak.

pf ku ng

11.26 200482 1385

kl

-. -

végül kifejezték reményüket, hogy a háboruellenes mozgalom aktivizálódása Európában és az egyesült államokban elősegíti az építő jellegű párbeszédre való áttérést és hozzájárul az amerikai katonai tervek meghiusulásához.

pf hf ng

11.19 200482 1362

.-.

sk0026 4 230 mtik1028

veress péter

hága, 1983. április 20. /mti/ - a hivatalos látogatáson hollandiában tartózkodó veress péter külkereskedelmi minisztert szerdán hivatalában fogadta ruud lubbers minisztereelnök. megbeszélésükön áttekintették a magyar-holland gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat, valamint eszmecserét folytattak a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok problémáiról.

veress péter kétnapos látogatásán találkozik a holland kormány több tagjával: gijs van aardenne gazdaságügyi miniszterrel, herman ruding pénzügyminiszterrel, van eekelen külügyi államtitkárral és van setten mezőgazdasági államtitkárral, a holland külkereskedelmi kamara /nch/ és a holland gyárparosok szövetege /vno/ vezetőivel, meglátogat két nagyvállalatot, a daf és a philips céget.

a magyar-holland külkereskedelmi forgalom - összefüggésben a nemzetközi gazdasági és pénzügyi helyzettel - 1982-ben valamelyest visszaesett az előző évek dinamikus fejlődése után: a magyar kivitel összértéke tavaly 95 millió dollárt tett ki, míg vásárlásaink hollandiából 117 milliót. a forgalom mérséklődése együtt járt a kétoldali kereskedelmi mérlegben mutatkozó passzivumunk jelentős csökkenésével. bővültek viszont az ipari együttműködési kapcsolatok: jelenleg 63 ilyen szerződés van érvényben magyar és holland vállalatok között. számos lehetőség kínálkozik még kihasználatlanul közös megítélés szerint harmadik piaci együttműködésre.

mp/th éb

11.26 200482 1431

.-.

sk0027 4 230 mtik1029

rövid hírek

kozmosz-1453

moszkva, 1983. április 20. /taszsz/ - kedden a szovjetunióban föld körüli pályára bocsátották a kozmosz-1453 jelzésű mesterséges holdat. a műhold adatai: kezdeti keringési idő 94,5 perc; a pályának a föld felszínétől mért legnagyobb távolsága 520, legkisebb távolsága 473 kilométer; a pálya síkjának az egyenlítő síkjával bezárt hajlásszöge 74 fok. a mesterséges hold berendezései megfelelően működnek.

spanyol munkaidő

madrid, 1983. április 20. /afp/ - a spanyol képviselőház jóváhagyta azt a törvénytervezetet, amely heti 40 órára csökkenti a munkaidőt és évi minimum 30 napra emeli a fizetett szabadságot. a munkaidő eddig általában heti 42 óra, a szabadság pedig három hét volt. az új törvény 6,5 millió spanyolt érint.

ősemberi település

canberra, 1983. április 20. /taszsz/ - az ausztráliai állami egyetem tudósai ősemberi lakóhely nyomaira bukkantak a tasman-szigeten a franklin folyó völgyében egy mészkőbarlangban. a leletek tanúsága szerint az ősember több mint húsz ezer évvel ezelőtt keresett itt menedéket. abban az időben a déli földtekét borító jégpáncél széle alig ezer kilométerre volt tasmania déli részétől. a barlang feltárása még tart, s a tudósok nem zárják ki annak lehetőségét, hogy az eddigi legősibb - 38 ezer éves - ausztráliai leleteknél is régibb maradványokra bukkannak.

pf ku ng

11.26 200482 1385

jel

.-.

sk0028 4 230 mtik1030

japán - asean

tokió, 1983. április 20. /mti/ - hármas célkitűzést említett közélgő délkelet-ázsiai látogatásával kapcsolatosan nakaszone jaszuhiro japán miniszterelnök. a kormányfő április 30-án indul az asean öt tagországát érintő körutjára.

szerdai sajtónyilatkozatában nakaszone úgy fogalmazott, hogy mindenképp a felkeresendő államok vezetőivel való személyes barátság kialakítására törekszik. olyasfajta barátságról beszélt, amelyet - mint mondta - reagan amerikai elnökkel tart fenn. megfigyelők rámutatnak, hogy a tavaly novemberben beiktatott nakaszonenak ez lesz bemutatkozó látogatása az asean-országokban.

a miniszterelnök rendkívül fontosnak nevezte a gazdasági kapcsolatok elmélyítését a délkelet-ázsiai államokkal. a gazdasági együttműködést kulcsfontosságúnak mondotta a térség stabilitásának megszilárdítása szempontjából is. értesülések szerint egyébként a japán kormányfő jelentős hitel-ígérettel a tarsolyában érkezik minden egyes asean-fővárosba.

harmadik célkitűzésként a szigetország miniszterelnöke a japán fegyverkezés fokozása miatti délkelet-ázsiai aggodalmak eloszlátását említette. mint hangoztatta, közölni fogja, hogy a katonai erőfeszítések a háboru utáni békealkotmány, illetve a speciális önvédelmi jog keretein belül maradnak. ugyanakkor hozzátette, hogy az asean államainak meg kell érteniük, tokió - tekintettel a távol-keleti „szovjet katonai terjeszkedésre”, - az egyesült államokkal való katonai együttműködést saját biztonsága legfőbb pillérének tekinti. ezzel összefüggésben viszont - hangoztatta a miniszterelnök - szükség van minden „félreértés”, tisztázására.

pl/th éb

12.26 200482 1662

Fi

--

sk0029 4 230 mtik1031

usa - merénylet 2.

bejrút, 1983. április 20. /mti/ - a libanoni baloldali sajtó után tekintélyes keresztény és mohamedán politikusok is izraelt teszik felelőssé az egyesült államok bejrúti nagykövetsége ellen elkövetett hétfői bombamerényletért.

a maronita-keresztény szulejmán frangié volt köztársasági elnök úgy véli, hogy izrael az arab-amerikai közeledés megtorpedozása végett folyamodott effajta kezdeményezésekhez. nabiñ berrí, az amal nevű siita szervezet főtitkára szerint a merénylet célja az volt, hogy a libanonra nehezedő nyomás fokozásával meghosszabbítsák dél-libanon izraeli megszállását. kamel el-asszad, a parlament siita elnöke rámutatott, hogy izrael időhuzó, obstrukciós magatartása adott ösztönzést azoknak, akik a tárgyalások meghiusítására törekednek. a szunnita-mohamedán rasid karami volt miniszterelnök azt a következtetést vonta le a bejrúti merényletből, hogy sürgősen nemzetközi konferenciát kell összehívni a közel-keleti béke érdekében.

ghasszan tueni volt ensz-nagykövet, az izraellel tárgyaló libanoni küldöttség koordinátora tv-nyilatkozatában azzal vádolta izraelt, hogy saját céljai érdekében, a csapatkivonási feltételek további megnehezítésére próbálja kihasználni a bejrúti tragédiát.

a haladó szocialista párt szemére vetette a kormánynak, hogy megfeledezett a bejrúti szabra és satila palesztin menekülttáborokban véghezvitt tavalyi tömegmészárlásról, az izraeli megszálló csapatok és a falangista hordák közös bűnéről.

bz/hi éb

12.32 200482 1512

Fi

--

sk0030 4 230 mtik1032 /táj/

tonha bulgáriában

szófia, luanda, 1983. április 20. /taszsz/ - pedro maria tonha ezredes, az mpla-munkapárt kb politikai bizottságának tagja, nemzetvédelmi miniszter vezetésével szerdán hivatalos, baráti látogatásra szófiába érkezett az angolai népi felszabadító erők küldöttsége.

a küldöttséget a szófiai repülőtéren dobrí dzsurov hadseregtábornok, a bkp kb pb tagja, nemzetvédelmi miniszter, valamint más hivatalos személyiségek fogadták. jelen voltak a szocialista országok bulgáriába akkreditált katonai attaséi is.

angola a szocialista építést választotta és következetesen ezt az utat követi - nyilatkozta pedro maria tonha elutazása előtt. az angolai nemzetvédelmi miniszter reményét fejezte ki, hogy több szocialista országot érintő útja hozzájárul az angolai nép és a szocialista közösség országai közötti barátság és együttműködés erősítéséhez.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az angolai nemzetvédelmi miniszter bulgáriát követően magyarországra és csehszlovákiába látogat.

pf ai sj
13.51 200482 1080

--

sk0031 4 230 mtik1034

illyés - Lityeraturnejaz gazeta

moszkva, 1983. április 20. /mti/ - a Lityeraturnejaz gazeta-ban, a szovjet írószövetség hetilapjában szergej zaligin, az ismert író „a barát emléke” című írásában méltatja illyés gyula munkásságát. kiemelkedő, az egész világ számára jelentős alkotónak nevezi illyést, megállapítva róla, hogy az utóbbi fél évszázadban aligha volt magyarországon olyan irodalmi áramlat, amely valamilyen módon

Fi

ne érezte volna magán illyés gyula hatását. a Lityeraturnejaz gazeta legújabb számában egyébként közli a szovjet írószövetség vezetőségének illyés elhunytja alkalmából a magyar írók szövetségéhez intézett részvétlívátát.

fl/jp ha

14.14 200482 0675

--

sk0032 4 230 mtik1035

meghalt andrzejewski

varsó, 1983. április 20. /mti/ - nagy veszteség érte a lengyel irodalmi életet: szerdán varsóban 74 éves korában elhunyt jerzy andrzejewski, a hazánkban is jól ismert regény- és esszéíró. első elbeszéléskötete, az „elkerülhetetlen utak”, 1936-ban jelent meg. a realista próza remekéiként tartják számon a hitlerista megszállás éveiben, az ellenállás idején írt elbeszéléseit, amelyeket 1945-ben adott ki az „éjszaka”, című kötetben. a felszabadulás utáni lengyelországi testvérharc korszakáról festett megdöbbentő képet 1948-ban megjelent „hamu és gyémánt”, című regényében, amely filmváltozatban is világhírűvé vált.

munkásságának későbbi szakaszából kiemelkedik 1960-ban írott „a paradicsom kapui”, és 1963-ban kiadott „jó, hegyeken szökellve”, című regénye; az utóbbinak hőstét picassóról mintázta.

andrzejewski műveit, amelyek között drámák is találhatók, 32 nyelvre fordították le.

kn/jp ha

14.32 200482 0956

Fi

--

sk0033 4 230 mtik1036

rövid hírek

betiltott tüntetés

bécs, 1983. április 20. /mti/ - erwin lanc osztrák belügyminiszter betiltotta azt a tüntetést, amelyet ujjfasiszta suhancok szerdára terveztek az osztrák fővárosban. az ausztriában élő és dolgozó külföldi munkavállalók ellen fellépő „aus„ nevű szélsőjobboldali pártalakulat tagjai az osztrák kommunista párt székháza előtt akartak provokatív felvonulást tartani. az osztrák kp bécsi szervezeteinek vezetője táviratban tiltakozott a tervezett szélsőjobboldali provokáció ellen.

sajtó - találkozó

szófia, 1983. április 20. /mti-taszsz/ - szófiában nemzetközi találkozót tartanak a szocialista országok női lapjainak főszerkesztői. a főként a nők problémáival foglalkozó, elsősorban női olvasókhöz szóló lapok fontos feladatot töltenek be a nők társadalmi helyzetének javításában.

holló-invázió

szófia, 1983. április 20. /adn/ - soha nem tapasztalt méretű holló-invázió érte szlivovik bolgár falucskát. a nagy testű madarak ezrei fészkeltek be magukat néhány napja a környékre és a helybeliek legnagyobb bosszuságára vandál pusztítást végeznek a vetésben.

új életet kezdett

shreveport /usa, louisiana/, 1983. április 20. /adn/ - aligha van ember, aki megkeresztelését követően hamarabb szegte volna meg a tizparancsolat egyikét, mint a 22 éves emmanuel robinson. az amerikai fiatalember, /aki mellel kissé megkésve szánta rá magát a szertartásra/, alig hajtotta fejét keresztvíz alá, rögtön elemelte a pap tárcáját. a készpénzből néhány napig „locsolta a torkát,, - majd kénytelen volt áttérni a csekkfüzet használatára is. a negyedik csekk beváltásakor bukott le.

sz-kj-ág ai sj

14.42 200482 1677

Fi

--

sk0034 4 230 mtik1037

izrael-libanon

bejrút, 1983. április 20. /mti/ - elie szalem libanoni külügyminiszter szerdai sajtóértekezletén sajnálatosnak nevezte, hogy izrael a saját politikai céljaira használja ki az egyesült államok bejrúti nagykövetsége ellen elkövetett bombamerénylet tragédiáját, igazolást és ürügyet keresve a tavaly elfoglalt libanoni területek katonai megszállásának fenntartásához. izrael most a bejrúti merénylettel próbálja igazolni a libanon szuverenitását sértő csapatkivonási feltételeit, de a libanoni kormány mindaddig nem garantálhatja a teljes biztonságot, amíg idegen erők tartózkodnak országa területén, hangoztatta.

szalem elmondta, hogy a vizsgálat befejezéséig senkit sem vádolnak a merénylet szervezésével, elkövetésével. hozzáfűzte, hogy az amerikai követség felrobbantása után rendkívüli biztonsági intézkedéseket fogantatosítottak a diplomáciai képviselők védelmére. *Lhagy*

az izraeli-libanoni tárgyalásokról szólva a külügyminiszter hangsúlyozta, hogy kormánya nem ír alá olyan megállapodást, amely sértené libanon szuverenitását, sziria és a palesztinai felszabadítási szervezet semmi más feltételt nem szabott, csak az izraeli csapatok kivonásától teszik függővé saját erők távozását - tette hozzá.

jichak samir izraeli külügyminiszter szerdán felszólította philip habib amerikai különmegbízottat: győzze meg amin gemajel libanoni elnököt arról, hogy szaad haddad őrnagynak parancsnoki beosztást kell kapnia a dél-libanoni biztonsági övezetben. a bejrúti merénylet nyomán még lényegesebbé vált ez az izraeli követelés - mutatott rá samir.

bz/jp ha

15.20 200482 1602

Fi

--

sk0035 4 230 mtik1038

franciaország - szovjet tájékoztatás

moszkva, 1983. április 20./mti/ - megszorodtak az utóbbi időben a szovjet sajtóban a francia politika egyes elemeivel foglalkozó cikkek. ezek megállapítják, hogy a francia gazdaság-és szociálpolitikában éppúgy, mint a katonapolitikában és a külpolitika egyes kérdéseiben lényeges változások tapasztalhatók: mind erőteljesebbé válik az atlanti elvek és célok követése, a társadalmi és gazdasági nehézségek megoldásának kísérlete a korábbi kormányok módszerei alapján.

előbb a novojevremja című külpolitikai hetilap, majd szerdán a pravda is arról írt, hogy a változás a márciusi helyhatósági választások óta figyelhető meg. az szkp kb lapjában megjelent írás címe: az irányvonal „kiigazítása”, mint megállapítja, a tiszpontos gazdasági terv a francia sajtóban megjelent vélemények szerint is igazodást jelent a nyugat-európai partnerek konzervatív gazdaságpolitikájához. a jelenlegi francia gazdaságpolitika körüli vitákkal magyarázza mindkét cikk azt is, hogy az új kormánynak nem tagja jobert volt külkereskedelmi miniszter, valamint chevènement ipari és kutatási államminiszter, akit a szocialista párt balszárnyának egyik vezetőjeként ismernek.

az ország belső gazdasági helyzetéről történő figyelemelvonás szándékával magyarázzák a francia hatóságoknak azt a barátságatlan lépését, amellyel kiutasítottak több mint negyven franciaországban dolgozó szovjet diplomatát és más szakembert.

a francia katonapolitikával kapcsolatban a krasznaja zvezda, a szovjet hadsereg lapja megállapította, hogy franciaország hadseregfejlesztési és biztonsági elképzeléseit a nato-tervek alapján dolgozza ki, résztvesz az atlanti szövetség hadgyakorlatain. felhívta a lap a figyelmet arra is, hogy franciaországban komolyan gondolkodnak a neutronfegyver gyártásán, s ebből azt a következtetést vonta le a cikk, hogy ezen a területen franciaország válhat a fegyverkezési hajszá értelmi szerzőjévé. továbbra is elutasítják francia részről, hogy a francia nukleáris rakétákat számításba vegyék a genfi tárgyalásokon, pedig franciország önmagát is atomhatalomként tartja számon, s senki előtt sem lehet kétséges, hogy merre irányulnak a „tisztán nemzeti védelmi jellegű”, francia rakéták./folyt/

kr/hi ha

15.26 200482 2267

Fi

--

sk0036 4 230 mtik1039

franciaország-szovjet tájékoztatás 2.

a közel-keleti kérdésben elfoglalt francia álláspont mindinkább azonosul a palesztin nép önrendelkezési jogát el nem ismerő, nyíltan arabellenes amerikai politikával - állapította meg kedden az izvesztijja és hangsúlyozta: a hivatalos megnyilatkozásokban „kiegyensúlyozottnak”, nevezett közel-keleti francia politika egyoldalunak tűnik.

kr/jp ha

15.29 200482 0407

--

sk0037 4 230 mtik1040

szigor¹⁰ embargó feloldásig!

ürhajósok rajtja

moszkva, 1983. április 20. /mti/ - háromfőnyi legénységgel a fedélzetén szerdán, moszkvai idő szerint ... óra ... perckor utnak indították a szovjetunióból a szozuz t-8 jelzésű ürhajót. az ürhajó parancsnoka vlagyimir tyitov /fedélzeti mérnöke gennagyij sztrekalov, kutatóürhajósa pedig alekszandr szerebrov. az ürhajó uticélja a szaljut-7 ürállomás, amely jelenleg a kozmosz-1443 jelzésű mesterséges holddal összekapcsolva kering a föld körül.

fl/ge ha

15.53 200482 0567

Fi

L. aleszvedes,

--

sk0038 4 230 mtik1041

szigorú embargó feloldásig!

sztrekalov, szerebrov - életrajz

moszkva, 1983. április 20. /mti/ - gennagyij sztrekalov, a szozuz t-8 fedélzeti mérnöke 1940-ben született a moszkva melletti mitiscsiben. az űrhajósok egységének 1973 óta tagja, s most jár másodszor a világűrben. először leonyid kizimmel és oleg makarovval 1980. november 27-én indult utnak a szozuz t-3 űrhajó fedélzetén a szaljut-6 űrállomásra, ahol 1980. december 10-ig tartózkodtak. az űrexpedíciónak kiemelkedő jelentősége volt a további űrrepülések szempontjából: ez volt az első eset, amikor a korszerűsített, három férőhelyes szozuz t szállítóűrhajó három emberrel a fedélzetén indult utnak. az új űrhajó kifejlesztésére éppen azért volt szükség, hogy az annak irányítására kiképzett, s ahhoz feltétlenül szükséges két emberen kívül egy harmadikat, a csupán repülési alapismeretekkel rendelkező kutatóűrhajóst is fel lehessen juttatni az állomásra.

alekszandr szerebrov, az 1944-ben moszkvában született kutatóűrhajós szintén második alkalommal jár a világűrben. először a múlt év augusztus 19-én indult utnak leonyid popovval és szvetlana szavickajával a szozuz t-7 űrhajón a szaljut-7 űrállomásra, amelyen augusztus 27-ig tartózkodtak, anatólij berezovojjal és valentyin lebegyevvel, az alaplegénység tagjaival együtt. szerebrov, akit fizikailag is az egyik legfelkészültebb szovjet űrhajósoknak tartanak, meglehetősen hosszú uton jutott el az űrrepüléshez. első jelentkezésekor éppen gyenge egészségi állapota miatt nem vették fel az űrhajóegységbe. célját végül éveken át végzett kitartó munkával sikerült elérnie.

a szaljut-7 űrállomást egyébként nemcsak előző utjának emlékei alapján ismeri. 1976-ban, mint a műszaki tudományok kandidátusa egy tervezőiroda munkatársa lett. részt vett több űrtechnikai eszköz tervezésében és kipróbálásában is. a szaljut-7-nek az előző űrállomásához viszonyítva jóval korszerűbb szigetelési rendszere is részben az ő munkájának eredménye.

fl/ge ha

15.55 200482 1996

Fi

--

sk0039 4 230 mtik1042

kohl a szovjetunióba

bonn, 1983. április 20. /mti/ - helmut kohl, a német szövetségi köztársaság kancellárja 1983 júliusának elején látogat a szovjetunióba - jelentette be szerdai, bonni sajtóértekezletén diether stolze nyugatnémet kormányzóvivő.

helmut kohl jurij andropovnak, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága főtitkárának, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége tagjának meghívására utazik moszkvába.

a látogatás pontos időpontját a későbbiekben egyeztetik - közölte a bonni kormányzóvivő.

fkj/so ha

16.02 200482 0560

--

sk0040 1 230 mtik1043

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai mtik1040.- és 1041. számú, űrhajósok rajtja, illetve életrajza című anyagaink embargóját ezennel feloldjuk. az 1040-es hír második sorában a fellövés időpontja: moszkvai idő szerint 17óra 11 perc.

ai sj ha

16.09 200482 0263

Fi

--

sk0041 4 230 mtik1045

usa - arbatov

washington, 1983. április 20. /mti/ - ,,ironikusnak és sajnálatosnak,, tartják georgij arbatov vendéglátói is, hogy külügyminisztériumuk eltiltotta a szovjet tudományos akadémia amerika-intézetének igazgatóját az amerikai sajtóban való szerepléstől.

robert grey, az iowa állambeli grinnell college professzora - ez a főiskola hívta meg arbatovot amerikai előadó körútra - a the washington postnak adott nyilatkozatában kijelentette: a korlátozás nemcsak a szólásszabadság és a sajtószabadság amerikai hagyományainak mond ellent, hanem ,,elég ostoba is, amikor valaki nyilvános előadások sorozatát tartja,,.

az amerikai külügyminisztérium egyik szóvivője kijelentette: az amerikában is jól ismert szovjet közéleti személyiséget figyelmeztették, hogy ,,a sajtóval való mindennemű kapcsolata ellentétes lenne azokkal a célokkal, amelyek alapján vizumát kiállították,,.

az amerikai külügyminisztérium az utóbbi két évben többször alkalmazott már hasonló korlátozásokat arbatovval szemben, először 1981-ben, amikor vizum-megvonással megakadályozta egy televíziós kerekasztal-beszélgetésen való részvételét.

br/ge ha

16.34 200482 1165

--

sk0042 4 230 mtik1046

foot

london, 1983. április 20. /mti/ - michael foot, a brit munkáspárt vezére kedden, a gépipari dolgozók szakszervezetének eastbourne-i kongresszusán azzal vádolta meg margaret thatcher miniszterelnököt, hogy korai választásokba akar ,,menekülni,,.

ha thatcher asszony jóval idő előtt - mint gyanítják, nyár elején - iratja ki a választásokat, azzal gyakorlatilag bevallja, hogy tart az év második felétől szinte bizonyosra vehető negatív irányzatoktól, a munkanélküliség és az infláció újabb emelkedésétől, attól, hogy kiderül: politikája teljes kudarca - mondotta foot.

Fi

a munkáspárti vezér hangoztatta, hogy ha thatcher asszony valóban annyira bizik saját politikájában, mint hirdeti, akkor a logika azt kívánná, hogy ,,később arassa le ennek a gyümölcsseit,,.

a népszerűségi statisztikák szerint a konzervatív párt pillanatnyilag még 9 százalékkal vezet a munkáspárt előtt, ami nagyon biztos választási győzelmet jelentene számára - de az irányzat rá nézve negatív, mert az ellenzék fokozatosan dolgozza le hátrányát.

ae/hi ha

16.40 200482 1068

--

sk0043 4 230 mtik1047

kohl londoni utja elé

bonn, 1983. április 20. /mti/ - az nszk és nagy-britannia teljes mértékben támogatják az európai közép-hatótávolságu fegyverek korlátozásával kapcsolatban az egyoldalu, nyugati ,,közbülső megoldási,, javaslatot, de igénylik a madridi konferencia sikeres befejezését. ez derült ki abból a félhivatalos tájékoztatásból, amelyet bonni kormánykörök adtak szerdán, helmut kohl kancellár londoni utja előtt.

a nyugatnémet kormányfő csütörtökön este utazik a szigetországra hans-dietrich genschel külügyminiszter és több más szakminiszter kíséretében. a hivatalos tárgyalásokra pénteken kerül sor, amikor kohl négy szemközt megbeszélést folytat margaret thatcher brit kormányfővel, mialatt a miniszteri küldöttségek elsősorban a közös piaccal összefüggő kérdéseket vitatják meg.

a bonni kormánykörök - ha a korábbiaknál óvatosabban is - megismételték azt a derülítő álláspontjukat, hogy kohl washingtoni utja után a reagan-kormányra is hatással lesz a nyugat-európai országok törekvése: mihamarább be kell fejezni a madridi konferenciát a semleges és el nem kötelezett államok kompromisszumos javaslata alapján. az emberi jogok kérdésében a nyugatnémet kormány igényeit sem elégíti ki ,,száz százalékosan,, ez a javaslat, de várható, hogy bizonyos idő után az amerikai kormányzatban - a nyugat-európaiak ösztönzésére - végbemegy egy átalakulási folyamat - jelentették ki bonni kormánykörökben kohl londoni utja előtt.

fkj/jp ha

16.46 200482 1477

Fi

--

sk0044 4 230 mtik1048

ndk-mongol

berlin, 1983. április 20. /mti/ - szerdán befejeződtek berlinben az ndk-mongol kormányfői megbeszélések. willi stoph és dzsambin batmönh tárgyalásainak fő témája a béke megszilárdítása, a szocialista közösség erősítése és az együttműködés fokozása volt. az elvtársi, baráti légkörben megtartott véleménycserén teljes nézetazonosság mutatkozott meg valamennyi megtárgyalt kérdésben.

a mongol vendéget baráti megbeszélésen fogadta erich honecker, az nszép kb főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke is.

bj/so ha

16.47 200482 0549

--

sk0045 4 230 mtik1049

tyitov-életrajz

moszkva, 1983. április 20. /mti/ - vlagyimir georgijevics tyitov alezredes, az űrhajó parancsnoka 1947-ben született a csitai te-
nűlet szretyenszk városában. a csernyigovi felsőfokú katonai repülőiskola elvégzése után 1970-ben a légierőnél szolgált pilótaoktatóként, ezt követően az egyik repülőszegrednél volt rajparancsnok. több repülőgéptípust ismer kiválóan, megszerezte az az elsőosztályú pilóta és a harmadosztályú berepülőpilóta minősítést.

tagja a szovjetunió kommunista pártjának.

az űrhajósegységnek 1976 óta tagja. felkészülése során megismerkedett a szojuz-t típusu űrhajó és a szaljut-űrállomás berendezéseivel, működésükkel.

kr/so ha

16.59 200482 0702

Nw

--

sk0046 4 230 mtik1050

pron

varsó, 1983. április 20. /mti/ - varsóban a hazafias nemzeti ujjászületési mozgalom /pron/ ideiglenes országos tanácsa szerdán megtartotta utolsó előkészítő ülését a május 7-9-re tervezett országos kongresszus előtt. a mintegy 300 tagu, a legkülönbözőbb foglalkozásu személyekből álló testület wojciech jaruzelski hadseregtábornok részvételével megvitatta a pron első kongresszusa elé kerülő dokumentumtervezeteket a mozgalom tevékenységének irányairól és módszereiről.

marian orzechowski, az ideiglenes országos tanács elnökségének főtitkára úgy értékelte a kongresszust előkészítő több hónapos társadalmi vitát, hogy az bizonyos mértékben hozzájárult a passzivitás, a félrehuzódás leküzdéséhez. jelenleg az országban a pron-nak több mint tízezer helyi csoportja működik, amelyek munkájában mintegy 450 ezer ember vesz részt. az aktivisták mintegy felét munkások és parasztok teszik ki. a helyi, majd a vajdasági szintű előkészítő tanácskozásokon már megválasztottak több mint 1400-at a kongresszus több mint 1900 résztvevője közül. orzechowski hangsúlyozta: a kongresszus semmit sem zár le, hanem egy hosszan tartó folyamat, a népfront létrehozásának fontos állomása lesz.

többórás vita után a résztvevők elfogadták a kongresszus elé kerülő dokumentumok tervezetét. végül az ugynevezett belső ellenzék május elejére tervezett rendbontási akcióival kapcsolatban felhívással fordultak a pron valamennyi tagjához, az egész társadalomhoz: őrizzék meg a nyugalmat, szálljanak szembe a politikai provokációk minden fajtájával.

kn/ge ha

17.37 200482 1572

Nw

--

sk0047 4 230 mtik1052

cuellar

oslo, 1983. április 20. /mti-ap/ - javier pérez de cuellar ensz-főtthkár szerdán, norvégiai látogatásának második napján találkozott kaare willoch kormányfővel és a kabinet több tagjával. másfél óras megbeszélésükön az ensz hatékonysága erősítésének kérdéséről és a közel-keleti helyzetről volt szó, ezenkívül áttekintették az afganisztáni és a latin-amerikai témakört is.

cuellar a megbeszélés után tartott sajtóértekezletén ismertette a libanonban ideiglenesen állomásozó ensz-erők /unifil/ megbízatásával kapcsolatos javaslatát. /az unifil-erőkben norvégia is részt vesz./ a főtthkár szerint az unifil-erők legközelebb júliusban lejáró mandátuma meghosszabbításának eldöntésénél a biztonsági tanács ne csupán a megbízatás meghosszabbításáról, hanem olyan biztosítékokról is döntsön, amelyek lehetővé teszik az ensz-erőknek feladatuk biztonságos végrehajtását. ismeretes, hogy libanonban az ensz-erők nem egy katonája vesztette életét, vagy sebesült meg.

cuellar csütörtökön fejezi be két hetes észak-európai körutját, amelynek során látogatást tett izlandon, dániában, finnországon és svédországon. a skandináv körut utolsó állomásáról, osloból cuellar csütörtökön párizsba repül.

ág lb pi

17.50 200482 1236

--

sk0048 4 230 mtik1053

mitterrand—marjai

párizs, 1983. április 20. /mti/ - a hivatalos látogatáson párizsban tartózkodó marjai józsef miniszterelnök-helyettest szerdán délután az elysée-palotában fogadta francois mitterrand, a francia köztársaság elnöke. a látogatás során eszmecsere folytattak a nemzetközi élet és a kétoldalú kapcsolatok időszerű kérdéseiről. megerősítették a magyar-francia kapcsolatok széleskörű erősítésére irányuló törekvésüket, amely mindkét ország kormányának elhatározott szándéka. a beszélgetésen jelent volt dr. bényi józsef párizsi magyar nagykövet.

Nur

a nap folyamán marjai józsef találkozott jacques attalival, a köztársasági elnök különleges tanácsadójával. a minisztertanács elnökhelyettese a két ország közötti gazdasági együttműködés és a pénzügyi kapcsolatok továbbfejlesztésének közös teendőiről yvon gattazzal, a francia munkáltatók országos tanácsának elnökével, valamint marc vienot-val, a société générale vezérigazgatójával és a bank vezető munkatársaival. az érintett állami szervek képviselőinek bevonásával tárgyalt.

kapolyi lászló ipari minisztériumi államtitkár, aki a küldöttség tagja, megbeszélést folytatott jean auroux-val, az ipari és kutatásügyi miniszter mellé rendelt, energiaügyekkel megbízott államtitkárral.

ds/so ha

18.22 200482 1285

--

sk0049 4 230 mtik1054

ndk-mongol - kieg. az mtik1048-hoz

berlin, 1983. április 20. /adn/ - szerdán dzsambin batmönh átnyújtotta erich honeckernek a szuhe bator érdemrendet. a legmagasabb mongol kitüntetést 70. születésnapja alkalmából ítelték oda a német szocialista egységpart kb főtthkárának, az ndk államtanácsa elnökének. átadásakor dzsambin batmönh méltatta erich honecker érdemeit a népek békéjének és biztonságának megszilárdításáért vívott harcban.

kj lb pi

18.40 200482 0465

Nur

--

sk0050 4 230 mtik1055

szovjet-ndk

berlin, 1983. április 20. /taszsz/adn/ - az szkp kb, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége és a szovjet minisztertanács meghívására május elején hivatalos baráti látogatásra a szovjetunióba utazik az ndk párt- és állami küldöttsége erich honeckernek, a német szocialista egységpárt kb főtitkárának, az ndk államtanácsa elnökének vezetésével.

kj lb pi

18.42 200482 0390

--

sk0051 4 230 mtik1056

szojuz t-8 - új szovjet űrhajó rajtja /1.rész/

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1983. április 20. /mti/ - szerdán, moszkvai idő szerint 17 óra 11 perckor új szovjet űrhajó, a szojuz t-8 indult utnak bajkonurból, fedélzeten vlagyimir tyitov parancsnokkal, alekszandr szerebrov fedélzeti mérnökkel. (és gennagyij sztrekalov kutatóűrhajóssal)

az űrhajósok uticélja a szaljut-7 űrállomás, amely a múlt év december 11.-e, az előző legénység távozása óta automatikus üzemmódban kering a föld körül. a szovjet űrkutatás történetében ez az első eset, hogy az új alaplegénységet nem csupán egy űrállomás, hanem egész űrkomplexum várja. a szaljut ugyanis ez év márciusának eleje óta a kozmosz-1443 jelzésű mesterséges holddal összekapcsolva kering a föld körül. a szputnyik az űrhajósok számára szükséges felszerelést, műszereket, tudományos berendezéseket vitt magával. a szojuz t-8 megérkezte s az összekapcsolás után így három egységből álló űrkomplexum jön létre, amely a szovjet űrkutatás terveiben szereplő, különböző rendeltetésű egységekből álló űrállomás prototípusának tekinthető.

új vonása a jelenlegi utnak az is, hogy először indult háromtagú alaplegénység a világűrbe. mint beregovoj altábornagy, az űrhajósok kiképzőközpontjának parancsnoka megállapította, a legénység létszámának növelését a megnövekedett kutatási feladatok tették szükségessé. gazdag program vár az űrhajósokra: folytatják a szaljut-7 fedélzetén korábban megkezdett, tauria elnevezésű

Nur

biológiai kísérletet, amelynek célja biológiailag aktív anyagoknak a földön elérhetetlen tisztaságban történő előállítására. megfigyeléseket végeznek újabb ásványkincs-lelőhelyek felderítése, a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás munkájának segítése érdekében. fontos szerephez jutnak a kutatási programban a csillagászati megfigyelések is, amelyekre a bjurakani és a krimi obszervatórium tudósai készítették fel az űrhajósokat. /folyt./

fl/ge ha

18.47 200482 1956

--

sk0052 4 230 mtik1057

szojuz t-8 /2.rész/

a bonyolult feladatok elvégzését segíti elő a legénység összetétele is. szerebrov és sztrekalov már járt a világűrben, de most mindketten a korábbtól eltérő feladatot kaptak. a fedélzeti mérnök 1980-ban, a szojuz t-3 űrhajó fedélzetén kutatóűrhajós volt, míg szerebrov, a jelenlegi kutatóűrhajós a múlt év augusztusában a szojuz t-7 fedélzeti mérnökként járt a világűrben. mindketten két, részben eltérő szakterület jó ismerői, s ez jelentősen kibővíti kutatási lehetőségeiket.

a világűrbe először induló tyitov parancsnok sem számít egészen újoncnak, 1976-ban lett az űrhajóegység tagja. kiképzése során alaposan megismerte a szojuz-t űrhajókat s a szaljut-7 űrállomást. a 211 napos rekordtartamu űrrepülés idején ő volt anatólij berezovoj parancsnok kijelölt helyettese, így a legpontosabban ismeri mindazokat a kutatási feladatokat, amelyek most hármukra várnak.

fl/ge ha

18.52 200482 0930

Nur

--

kül

- 42 -

1982.04.20.

sk0053 4 230 mtik1058

amerikai fegyverszállítás thaiföldnek

bangkok, 1983. április 20. /afp/ap/ - szerdán megérkezett thaiföldre az április folyamán immár harmadik amerikai fegyverszállítmány - közölte az egyesült államok bangkoki nagykövetsége.

e fegyverszállításokat washington a kambodzsai-thai határ térségében kirobbant fegyveres incidensek nyomán gyorsította fel. a szerdán a sziámi-öbölbeli sattanip kikötőjébe érkezett amerikai szállítóhajó rakománya egyebek között messzehordó lövegeket, több-száz tonna lőszert és egyéb katonai felszereléseket tartalmaz. április 11-én az egyesült államok légi uton már szállított nyolc messzehordó löveget thaiföldnek. bangkok az egyesült államok külföldi fegyverreladási programja keretében bonyolította le vásárlásait, és az amerikai fegyveres erők saját ellátási készleteiből kapott.

az egyesült államok bangkoki nagykövetsége közölte, „a gyorsított fegyverszállítások azt tükrözik, hogy washington határozottan támogatja thaiföldet a thai-kambodzsai határvidéken kirobbant incidensekben,„

ps lb pi

19.01 200482 1062

..-

sk0054 4 230 mtik1059

rövid hírek

kodály - lengyel

varsó, 1983. április 20. /mti/ - a kodály-émlékbizottság emléklakettet és oklevelet adományozott hat lengyel zenetanárnak, akik kiemelkedő szerepet játszottak kodály életművének és zenepedagógiai módszereinek lengyelországi terjesztésében. a kitüntetések szerdán garamvölgyi józsef, hazánk varsói nagykövete adta át.

Nuv

kül

- 43 -

1982.04.20.

dél-korea - zene

szöul, 1983. április 20. /reuter/ - dél-koreában ezentul engedélyezett lesz olyan zeneművek egyes kategóriáinak a játszása és terjesztése, amelyek „kommunista országokból„ származnak. az engedély két csoportra vonatkozik: az 1917-es októberi forradalom előtti időkből származó klasszikus zenére és a két világháború közötti időből származó ugyanilyen jellegű zenére - ez utóbbi esetben azzal a feltétellel, hogy azt a „nem kommunista országokban„ elő szokták adni.

miro

palma de mallorca, 1983. április 20. /reuter/ - joan miro spanyol szürrealista festő szerdán ünnepelte 90. születésnapját. szülővárosa, barcelona egyhetes ünnepségsorozatot szervezett, amelynek keretében 1920 után festett műveiből kiállítást rendeztek, de az agg művész már nem vállalkozott az utazásra. látogatókat sem fogadott, családi körben ünnepelt mallorca szigetén.

honecker-arismendi

berlin, 1983. április 20. /taszsz/ - erich honecker, a német szocialista egységpárt kb főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke csütörtökön fogadta a berlinben tartózkodó rodney arismendit, az uruguayi kommunista párt kb első titkárát. a két testvérpárt vezetője elítélte a reagan-kormányzatnak a nemzetközi helyzet élezésére irányuló politikáját. követelték a nicaragua elleni agressziós cselekmények beszüntetését. arismendi beszámolt az uruguayi hazafias, antifasiszta erők áldozatos küzdelméről a nép alkotmányos jogait lábbal tipró rezsim ellen.

francia atomrobbantás

párizs, 1983. április 20. /afp/ - a francia kormány hivatalosan megerősítette, hogy kedden nukleáris kísérleti robbantást hajtottak végre a csendes-óceáni mururoa-koralizátony térségében. a holland meteorológiai intézet szerint a robbantás a richter-skála szerinti 5,9-es erősségű rengést váltott ki.

kj-kn lb pi

19.08 200482 2193

Nuv

..-

sk0055 4 230 mtik1060

ítélet eisenstadtban

bécs, 1983. április 20. /mti/ - példásan szigorú ítélettel pontot tett szerdán az eisenstadti tartományi bíróság a tavaly nyilvánosságra került lakásépítési korrupciós ügyre. burgenlandi és alsó-ausztriai lakásépítkezések során nagy visszaélésekre került sor, amelyek mindenekelőtt kiskeresetű embereknek okoztak károkat. a tőlük kicsalt pénzeszegek jelentős részét elsikkasztották, illetve megvesztegetésre, valamint az ellenzéki néppárt céljaira fordították.

a botrány következtében két néppárti politikus lemondásra kényszerült. a szerdán kihirdetett ítélet alapján a két főbűnösre 10-10 évi börtön vár, de az alacsonyabb rendű vádlottak sem uszták meg két-három év börtönbüntetés alatt.

sz/so ha

19.10 200482 0749

--

sk0056 4 230 mtik1061

india

uj-delhi, 1983. április 20. /taszsz/ - az indiai-óceán térsége veszélyes feszültséggócá változott bizonyos külföldi hatalmak katonai jelenlétének fokozódása következtében - hangoztatta indira gandhi miniszterelnök az indiai légierő parancsnokainak tanácskozásán elmondott felszólalásában. rámutatott, hogy a világ számos térségében folyó fegyveres konfliktusok az egész föld biztonságát és stabilitását veszélyeztetik.

az indiai sajtó felhívta a figyelmet arra, hogy az ENSZ indiai-óceánnal foglalkozó különleges bizottságának ülésén a szovjetunió kifejezte készségét arra, hogy minden előzetes feltétel nélkül kész tárgyalásokat kezdeni az egyesült államokkal az indiai-óceánon folyó katonai tevékenységről.

a times of india uj-delhi napilap hangoztatja, hogy a szovjetunió javaslatának elfogadása - vagyis, hogy az érdekelt államok tartózkodjanak minden olyan lépéstől, ami bonyolítaná a helyzetet - elősegítené annak elérését, hogy az egyesült államok csökkentse katonai jelenlétét a térségben, és vonja vissza az indiai-óceán és a perzsa-öböl térségébe összpontosított „gyorsan bevetendő erőit”.

Nur

ramasvami venkataraman hadügyminiszter az indiai hadsereg főtisztjei számára tartott tanácskozáson kijelentette, hogy a pakisztáni atomkísérletek békés jellegét hangoztató iszlámabadi kijelentések ellenére india meg van győződve arról, hogy a szomszédos ország az atomfegyver megszerzésére törekszik.

„pakisztán katonai előkészületei india ellen irányulnak, s mi nem hunyhatunk szemet a bennünket veszélyeztető nukleáris fenyegetés felett”, - mondotta, s leszögezte, hogy a szomszédos állam militarizálódása és a külföldről érkező támogatás komolyan aggasztja az indiai kormányt.

megfigyelők ezzel kapcsolatban emlékeztetnek arra, hogy az ötvenes években, amikor az egyesült államok imperializmusa a térségben való terjeszkedéséhez megfelelő terepnek találta pakisztánt, atomerőművet szállított az országnak, és nagyszámu pakisztáni atomkutatót képezett ki.

ts lb pi

19.10 200482 2028

--

sk0057 4 230 mtik1062

cia - közel-kelet

moszkva, 1983. április 20. /taszsz/ - a bejruti amerikai nagykövetségen történt robbantást követően a washingtoni kormányzat kissé késedelmesen adott felvilágosítást az áldozatokról. a külügyminisztérium szóvivője végül is kénytelen volt közölni, hogy az áldozatok között van clayton ames, a cia közel-keleti és dél-ázsiai elemző irodájának igazgatója, aki „konzultáció” céljából tartózkodott az izraeli agresszorok által romba döntött libanoni fővárosban.

a hírrel kapcsolatban robert szerebrennyikov, a taszsz szovjet hírügynökség szemleírója rámutatott, hogy a közel-kelet régóta a cia érdeklődésének homlokterében áll. a hírszerző szolgálat az amerikai kormányzat fontos eszközeként szolgált az arab országok feletti politikai hegemónia és gazdag ásványi kincseik feletti ellenőrzés megvalósításában, az amerikai katonai jelenlét erősítésében.

a taszsz szemleírója aláhuzta, hogy a reagan-kormányzat hatalomra jutása óta a cia példátlan mértékben fokozta kém- és felforgató tevékenységét a független politikai irányvonalat folytató arab országok ellen.

Nur

robert szerebrennyikov a cia itteni tevékenységéről szólva megállapítja: „a belügyekbe való durva beavatkozások, politikai gyilkosságok és terror, banditizmus és zsarolás - ezek jellemzik a cia közel-keleti tevékenységét.„

különösen nagy veszélyt jelent az arab népek számára a cia együttműködése az izraeli titkosszolgálattal, a mosszaddal - mutat rá a taszsz szemleirója. - az izraeli agressziók minden szakaszában a cia nagy segítséget nyújtott a tel-avivi vezetésnek, s fontos katonai információkat adott át.

ts lb pi

19.37 200482 1641

-.-

sk0058 4 230 mtik1063

rövid hírek

ellenőrzés

varsó, 1983. április 20. /mti/ - lengyelországban szerdán újabb egyhetes ellenőrző akciót kezdtek a katonai operatív csoportok az alapfoku államigazgatási intézményeknél és a hozzájuk tartozó vállalatoknál. tevékenységük mintegy 190 városra és 800 nagyközsége terjed ki.

letartóztatás

varsó, 1983. április 20. /mti/ - a lengyel állambiztonsági szolgálat czeszochowában leleplezte az ugynevezett „földalatti szolidaritás„ több illegális nyomdáját. a hatóságok a berendezésekkel együtt 25 ezer röplapot és egyéb uszító kiadványt foglaltak le. eddig 35 személyt vettek őrizetbe.

ndk - szíriai baath

berlin, 1983. április 20. /adn/ - paul werner, a német szocialista egységpárt központi bizottságának titkára, a kb politikai bizottságának tagja szerdán fogadta a szíriai baath párt küldöttségét, amely abduallah ahmarnak, a párt főtitkár-helyettesének vezetésével résztvett a berlini marx-konferencián.

Nw

asszám

uj-delhi, 1983. április 20. /ap/ - az indiai asszám államban elkövetett újabb erőszakos cselekmények következtében legalább kilencen meghaltak és több, mint huszan megsebesültek. az állam észak-keleti részén egy faluban megöltek öt embert, tíz házat pedig felégették. egy másik városban két kommunista munkást öltek meg.

apartheid-ellenes bizottság

luanda, 1983. április 20. /taszsz/ - az angolai fővárosban összeült az ensz apartheid-ellenes különbizottsága, hogy kivizsgálja az angola ellen folyamatosan elkövetett dél-afrikai agressziós cselekményeket.

bedobós automaták betiltása

párizs, 1983. április 20. /dpa/ - a francia kormány szerdán törvényjavaslatot terjesztett elő, amelyben betiltja minden szerencsejátéknak minősülő játékautomata üzemeltetését, előállítását és behozatalát.

hogyan nevezzük a disznót?

uj-delhi, 1983. április 20. /dpa/ - hogyan nevezzük a disznót, ha a nevét nem használhatjuk? - ezzel a fogas kérdéssel kerültek szembe az új pakisztáni tankönyvek írói. egy törvény szerint ugyanis a korán által tisztátalannak minősített állat nevével nem kerülhet szembe a minden tisztátalan dologtól megőrzendő pakisztáni ifjúság.

kj lb pi

19.46 200482 2184

Nw

-.-

sk0059 4 230 mtik1064

fkp kb

párizs, 1983. április 20. /mti/ - szerda este véget ért az fkp központi bizottságának kétnapos ülészsaka, amelyen a központi bizottság a politikai és gazdasági helyzetet és a márciusi községtanácsi választások tanulságait vitatta meg.

pierre juquin, a politikai bizottság tagja az ülés után közölte az újságírókkal, hogy a központi bizottság egyhangulag elfogadta georges marchais főtitkár beszámolóját. e beszámolóban marchais részletesen elemezte a francia gazdasági helyzetet s rámutatott: a kommunisták egyetértenek azzal, hogy szigorú gazdaságpolitikát kell folytatni, de csak akkor fogadják el a kényszerű szigor politikáját, ha az lehetővé teszi az 1981-ben kitűzött célok megvalósítását.

juquin hangsúlyozta, hogy a beszámoló felett lefolyt élénk vita tükrözti az alapszervekben folyó vitákat. az alapszervekben hangzott el kritika a gazdasági megszorító intézkedések miatt, de - mint ezt georges marchais hangsúlyozta referátumában - egyetlen alapszerv, vagy magasabb területi szerv sem vonta kétségbe a kormányban való részvétel helyességét. a vita a központi bizottságban főleg akörül forgott, hogy mi a teendő. erre a központi bizottság azt a választ adta, hogy előre kell haladni a változás politikájának megvalósításáért.

ds/so ha

19.50 200482 1289

-.-

sk0060 4 230 mtik1065

olasz szocialisták/1. rész/

róma, 1983. április 20. /ap/reuter/mti/ - az olasz szocialista párt a jelek szerint újabb kormányválságot akar kirobbantani, és azt akarja elérni, hogy összevonják a június 26-i községtanácsi és /a csak jövőre esedékes/ parlamenti választásokat. újból kiújultak a feszültségek az oszp és a kereszténydemokrata párt között fanfani négypárti kormánykoalíciójában, és péntekre összehívták az oszp központi bizottságának ülését.

a szocialisták azzal indokolják elégedetlenségüket, hogy a kereszténydemokraták konzervatív irányvonalat akarnak megvalósítani a kormányzásban.

Nw

fanfani kabinetje négy hónappal ezelőtt, december elsején lépett hivatalába, s az azóta eltelt időszakot viszonylagos belpolitikai „nyugalom”, jellemezte. a szocialisták önmaguk szempontjából kedvezőnek tekintenek az előrehozott választásokat. az 1979-es választásokon a szocialisták a szavazatok tíz százalékát szerezték meg, s így az ország harmadik legerősebb pártját alkotják. /folyt./

gf

19.53 200482 1021

-.-

sk0061 4 230 mtik1066

olasz szocialisták /2. rész/

craxi, a szocialisták vezetője szerdán estig a jelenlegi koalíció valamennyi pártjának vezetőjével tárgyalt, és tanácskozott enrico berlinguerrel, az okp főtitkárával is. a választás kiírását ellenző kereszténydemokratákon kívül, úgy tűnik, sem pietero longótól, az oszp főtitkárától, sem valerio zanonétól, a liberálisok vezetőjétől nem sikerült határozott támogatást kapnia. pietero longo úgy nyilatkozott, hogy a szociáldemokraták újabb koalíciót csak a jelenlegi felállásban képzelnének el, mert „a baloldali alternatívának még nem értek meg a feltételeit”. longo ezzel az oszp-okp kormány szintű együttműködésének lehetőségét utasította el.

szerdán ülést tartott az okp vezetősége, a párt állásfoglalása azonban már ismert: a kommunisták egyetértének a fanfani-kabinet felváltásával, de ellenzik az előrehozott választást, mert az a véleményük, hogy a törvényhozási időszak hátralevő esztendejében létre lehetne hozni „a baloldali pártok és a haladó erők egységét”,.

gerardo chiaromonte, az okp titkárságának tagja kijelentette, hogy a párt osztja a szocialisták aggályát, hogy a kdp jobboldali fordulatot készít elő, de ugyanakkor világos választ vár a szocialistáktól arra: milyen politikai célok jegyében kívánják az előrehozott választást.

a parlament feloszlatása az államelnök joga. alessandro pertini a spadolini-kormány hasonló, vészterhes napjaiban többször is fellépett a kormányválság ellen, most viszont még egyszer sem nyilvánított véleményt, noha már fanfanival is tárgyalt.

kir/ge ha

19.59 200482 1574

Nw

-.-

sk0062 4 230 mtik1067

béke - keresztények

kijev, 1983. április 20. /taszsz/ - „a jelenlegi nemzetközi feszültség idején, amikor a nukleáris veszély az emberiség létét fenyegeti, minden férfinak és nőnek mindenütt erőfeszítéseket kell tennie a béke megőrzéséért.,,

pimen, moszkva és egész oroszország pátriárkája ezt az üzenetet intézte az európai szocialista országok keresztény nőinek kijevben szerdán megnyílt tanácskozásához.

a szovjet küldöttek mellett bulgáriából, csehszlovákiából, jugoszláviából, lengyelországból, magyarországról és az ndk-ból érkeztek küldöttek. a tanácskozáson jelen vannak az egyházak világtanácsa, a keresztény békekonferencia, az európai egyházak konferenciája, valamint a keresztény nők európai ökumenikus fórumának képviselői.

x x x x

uppsala, /dpa/ - a svédországi egyetemvárosban, uppsalában szerdán olof palme miniszterelnök nyitotta meg a nemzetközi keresztény békekonferenciát. a tanácskozást a skandináv országok evangélikus egyházai kezdeményezték „az élet és a béke,, mottóval. az eszmecsere középpontjában az a kérdés áll, hogy isten akarata ellen való bűn-e az atomfegyverek gyártása és alkalmazása.

az öt napig tartó tanácskozás munkájában 62 országból mintegy 120 küldött vesz részt. jelen vannak szocialista országok egyházainak képviselői is.

ts lb pi

20.08 200482 1327

Nm

--

sk0063 4 230 mtik1069

ürhadviselés - bovin-kommentár

moszkva, 1983. április 20. /taszsz/ - a világűr militarizálása már önmagában is fokozza a háborus veszélyt. ám nemcsak ez a probléma, amikor reagan amerikai elnök „holtbiztos,, rakétaelhárító rendszer kiépítését sürgeti, hanem az is, hogy eközben egyáltalán nem szorgalmazza az amerikai támadó fegyverzet csökkentését - állapítja meg alekszandr bovin, az izvesztyija politikai hirmagyarázója.

reagan szerint az egyesült államoknak változatlanul meg kell őriznie nukleáris „feltartóztató,, erőt és a rugalmas reagálás hatékony képességét. ez viszont gyakorlatilag azt jelenti - mutat rá bovin -, hogy az egyesült államok először is megőrzi saját támadó potenciálját, másodsor pedig, mindezt megbízható védelemmel fedezi. vagyis az egyik fél „abszolút biztonsága,, a másik fél számára a biztonság abszolút hiányával jár. „az egyetlen, amit az egyesült államok elérhet reagan elnök ürtervének megvalósításával, az, hogy tovább destabilizálódik az amugyis bizonytalan nemzetközi helyzet, és ennek megfelelően csökken saját biztonsága.,,

az amerikai elnöknek - szögezi le a továbbiakban bovin - tudnia kell, hogy mindezeket a kérdéseket már igen alaposan megvitatják a hetvenes évek elején, amikor kidolgozták a rakétaelhárító rendszerek korlátozásáról szóló szerződést.

azóta elvben semmi sem változott - hangoztatja bovin.-reagan elnök „ürábrándjainak,, igazi lényege az, hogy előkészítik a talajt a már megkötött megállapodások elutasításához, és fokozzák a fegyverkezési hajszát mindenféle hadászati - támadó és védelmi - fegyver vonalán.

ps lb pi

20.24 200482 1621

Nm

--

sk0064 4 230 mtik1070

usa - kongresszus

washington, 1983. április 20. /mti/ - a szenátus külügyi bizottsága után szerdán a képviselőház külügyi bizottsága is megtagadta reagan elnöktől a salvadori katonai segély 50 millió dollárral való emelését. érintetlenül hagyta a testület a kormánynak egy másik, 60 milliós segélykérelmét, mivel ezt a pénzt más országok segélyprogramjából adják át salvadornak.

a szenátus illetékes bizottságaiban szerdán megkezdődött a vita reagan elnök legújabb mx-tervéről. reagan elfogadta a 100 új interkontinentális rakéta azonnali telepítéséről és az új „midgetman” típus kifejlesztéséről szóló javaslatot. annak demonstrációjaként, hogy a kormányzat most végre egységes az 5 év alatt 20 milliárd dollár költségkihatású program támogatásában, weinberger hadügyminiszter és shultz külügyminiszter egyidejűleg járult a szenátus hadügyi bizottsága elé, hogy megkezdje a tervezet melletti energikus agitációs kampányt.

a képviselőházban ugyancsak szerdán megkezdődött a nukleáris fegyverek befagyasztásával foglalkozó vita újabb, előreláthatólag utolsó szakasza. a ház demokratapárti és republikánus képviselőcsoportjai között született szóbeli megállapodás értelmében a vitát csütörtök estig be kell fejezni. ez a megállapodás ellentétes egy korábbi határozattal, amely viszont a javaslatokhoz korlátlan mennyiségű módosító indítványt engedélyez. a „freeze” ellenzői eddig több mint ötven módosító indítványt terjesztettek elő azzal a céllal, hogy szövegváltoztatásokkal elvegyék a határozat kormányellenes élet. ezek közül eddig csak négyet sikerült szavazásra bocsátani, s minden szavazás a befagyasztás híveinek győzelmével végződött.

a képviselőház előtt fekvő javaslatról írja az inkább jobboldali színezetű the washington times: a befagyasztás hívei részéről csak „szónoki fogás”, hogy a befagyasztási határozat - ha elfogadják - csupán a nép érzelmeinek kifejezésére szolgál. „ez abszolút és szándékosan hamis beállítás... megvan a megfelelő forma arra is, hogy a kongresszus érzelmeinek adjon kifejezést egy határozatban. ám az atomfegyverek befagyasztásáról szóló képviselőházi határozat nem ebbe a kategóriába tartozik. ez közös határozat, amely elfogadás esetén megköveteli az elnök aláírását, s amely az elnök aláírása után kötelező erejűvé válik, - állapítja meg a the washington times.

br/ge pi

20.27 200482 2361

Nw

--

sk0065 4 230 mtik1072

trilaterális bizottság

róma, 1983. április 20. /mti-ap/ - rómban szerdán befejezte munkáját a mintegy 320 amerikai, nyugat-európai és japán befolyásos magánszemélyből álló trilaterális bizottság 14. ülészsaka. bár a testület nem tesz hivatalos ajánlásokat, most háromnapos tanácskozása után úgy döntött, hogy a megvitatott témákat és az elhangzott véleményeket a vezető tőkésországok kormányfői elé terjesztik, akik május elején a virginiai williamsburgban találkoznak.

georges berthoin, a bizottság európai tagozatának francia elnöke a tanácskozás befejeztével rendezett sajtóértekezleten szerdán összefoglalta az elhangzott állásfoglalások lényegét. tájékoztatójából kitűnt, hogy a felszólalások, javaslatok két fő témában hangzottak el: a gazdasági helyzet és a katonai erő közötti összefüggés, valamint a fejlett tőkésországok és a fejlődő államok közötti kapcsolatok kérdéseiben mondtak véleményt a hozzászólók.

berthoin elmondta, hogy a bizottság összekapcsolta a nyugati biztonságának katonai és gazdasági szempontjait. „a világgazdaság felélénkítése a biztonsági helyzet tartós javulásának az előfeltétele, - hangoztatta. kárhoztatták a tőkésországok közötti gazdasági ellentéteket, és nem támogatták a nukleáris fegyverzet befagyasztását.

a francia személyiség felhívta a figyelmet a bizottságnak arra a véleményére is, hogy a fejlett tőkésországok gazdasági jóléte szoros kapcsolatban áll a fejlődő országok helyzetével is: a fejlett országoknak olyan világgazdasági fejlődéshez kell hozzájárulniuk, amely lehetővé teszi, hogy a fejlődő országok a lehető legharmonikusabban bekapcsolódhassanak a világgazdaság rendszerébe.

gf lb pi

20.50 200482 1682

Nw

--

sk0066 4 230 mtik1073

közép-amerika - külügyminiszterek

panamaváros, 1983. április 20. /taszsz/efe/ - szerdán
panamavárosban a latin-amerikai országok külügyminisztereiből álló közvetítő csoport újabb megbeszélést tartott.

a mexikó, venezuela, kolumbia és panama külügyminisztereiből álló bizottság folytatja a múlt héten megkezdett tanácskozássorozatot, amelynek célja a közép-amerikai helyzet, főként a nicaraguai-hondurasi fegyveres konfliktus békés uton való rendezésének elérése.

a megbeszélések későbbi szakaszába bekapcsolódnak a többi közép-amerikai ország, guatemala, costa rica, salvador, honduras és nicaragua miniszterei.

az említett országok miniszterei már panamavárosban tartózkodnak.

ts lb pi

21.14 200482 0725

sk0067 4 230 mtik1074

unesco-rendezvények

nairobi, párizs, 1983. április 20. /ap/upi/ - a sajtónak a leszerelés ügyében kifejtett hatásáról tanácskozó nairobi szeminárium résztvevői szerdán megállapodtak abban, hogy az újságíróképzésben kötelezővé kell tenni legalább egy idegen nyelv, valamint a gazdasági és nemzetközi jogi ismeretek elsajátítását. a megállapodás kimondja, hogy az újságíróknak a béke ügyét kell szolgálniuk. a szemináriumot az ensz nevelésügyi, tudományos és kulturális szervezete /unesco/ rendezte.

az unesco-tanácskozáson 18 országból husz - a sajtó és a tömegtájékoztatás kérdéseivel foglalkozó - szakértő és kutató vesz részt. a szeminárium az ensz-közgyűlés által meghirdetett leszerelési világkampány része, és célja, hogy megvitassák, miképpen lehet javítani világszerte a leszerelésért küzdő mozgalmakról szóló tájékoztatást a sajtóban.

Nm

párizsban befejeződött az unesco első nemzetközi nevelésügyi konferenciája. egyhanguan elfogadtott felhívásukban a több mint száz tagország képviselői felhívták az oktatási hatóságokat, hogy az egész világon erősítsék „a békére, az emberi jogokra, a népek jogaira és az alapvető szabadságjogokra való nevelést”, és ezáltal teremtsenek kedvező körülményeket a biztonsághoz és a leszereléshez. mindenkit arra kell nevelni, hogy vegyen részt az emberiség sorsdöntő problémáinak megoldásában, hangoztatja a felhívás.

gf lb pi

21.17 200482 1398

sk0068 4 230 mtik1075

közel-keleti hírek-2.

nagykövetség - áldozatok

bejrut, washington, 1983. április 20. /upi/afp/ - szerda estig 66-ra emelkedett az egyesült államok bejruti nagykövetsége ellen elkövetett pokolgépes merénylet ismert, illetve feltételezett halálos áldozatainak száma. az amerikai nagykövet, robert dillon szerdai nyilatkozata szerint még napokat vehet igénybe, amíg sikerül a romok alatt rekedt embereket felkutatni. a halottak között tizenhét amerikai állampolgár van. lawrence eagleburger amerikai külügyminiszterhelyettes és nicholas veliotos közel-keleti és dél-ázsiai ügyekben illetékes külügyi államtitkár szerdán bejrutba utazik, hogy megszervezze a hétfői merénylet amerikai áldozatainak hazaszállítását - közölték hivatalos helyen washingtonban.

habib

jeruzsálem, 1983. április 20. /afp/ - philip habib amerikai elnöki különmegbízott szerdán délután jeruzsálemből visszautazott bejrutba. jeruzsálemben habib tárgyalt jichak samir izraeli külügyminiszterrel. a megbeszélés középpontjában a hétfői bejruti merénylet és az izraeli-libanoni-amerikai tárgyalások álltak. a találkozáson szó volt az izraeliek támogatását élvező szakadár haddad őrnagy jövőbeli szerepéről is.

levy

jeruzsálem, 1983. április 20. /mti-afp/ - huszonnégy órával beiktatása után mose levy tábornok, izraeli vezérkari főnök megemlékezett a bejrut környékén állomásozó izraeli katonai

Nm

alakulatokat - közölte szerdán az izraeli katonai rádió. az új vezérkari főnök első hivatalos ténykedésével mintegy megerősítette, hogy izrael a félig megszállt libanon urának és jövője döntő tényezőjének tekinti magát.

reagan-üzenet - szíria

bejrut, 1983. április 20. /ips/ - az al-baath, a szíriai baath párt lapja szerdán szerkesztőségi cikkben utasította el reagan amerikai elnök múlt héten asszad szíriai elnökhöz intézett üzenetét. ebben, mint ismeretes, reagan a nevével jelzett közel-keleti tervre utalva kijelentette, hogy az foglalkozik az izraeliek által megszállt golan-fennsík, a jordán folyó nyugati partvidéke és a gázai övezet kérdésével is. a reagan-terv - írta a lap - „a területet izraelnek adja, az araboknak meg cserébe békét. minket szíriában sohasem ámbítanak el az ilyen ajánlatok, mert nem hiszünk az ilyen ígéretekben, amíg az amerikai fegyverek áradnak izraelbe,„.

ps lb pi

21.21 200482 2318

..

sk0069 4 230 mtik1076

rövid hírek

bulgária - japán

tokió, 1983. április 20. /bta/ - a bolgár parlamenti küldöttséget, amely sztanko todorov, a nemzetgyűlés elnöke vezetésével tartózkodik japánban, szerdán tokióban fogadta hirohito japán császár, valamint nakaszone jaszuhiro miniszterelnök. a megbeszéléseken megállapították, hogy a két ország kapcsolatai sikeresen fejlődnek. a bolgár küldöttség találkozott a japán gazdasági élet vezető személyiségeivel is.

gyilkos kivégzése

ankara, 1983. április 20. /reuter/ - szerdán végrehajtották a halálos ítéletet azon a török férfin, aki 1978-ban meggyilkolta az akkori ankarai osztrák nagykövét feleségét és leányát. a halálos ítéletet nem sokkal a tettes elfogása után kimondták ugyan, de az ítéletet csak most hagyta jóvá a katonai nemzetbiztonsági tanács.

zambia---zöldfoki-szigetek

bissau, 1983. április 20. /taszsz/ - kenneth kaunda zambiai elnöknek a zöldfoki-szigeteken tett látogatásáról szerdán közös közleményt adtak ki. ebben a két ország szolidaritásáról biztosította a namibiai népnek a swapo vezette népi felszabadító harcot. a két ország vezetői visszautasítottak minden olyan kísérletet, hogy a dél-afrika által megszállt terület függetlenségének megadását a kubai csapatok angolából való kivonásának feltételéhez kössék.

ts lb pi

21.25 200482 1322

..

sk0070 4 230 mtik1077

a szerkesztőségek tájékoztatására!

libiai fegyverszállítás - nicaragua

1983. április 20.)
brasil, párizs, washington /afp/reuter/ - a brazil kormány szerdán elrendelte, hogy rakják ki azokat a libiai szállítógépeken talált fegyvereket és robbanóanyagokat, amelyekre a repülőtéri hatóságok bukkantak hétfőn a braziliai manausban - jelentették brazil külügyminisztériumi forrásokból.

három libiai repülőgép üzemanyagfelvételre szállt le a manausi repülőtéren - a negyedik gép pedig recifében van műszaki okok miatt. a gépek uticélja nicaragua volt. a repülőgépeket - rakományuk nélkül - visszairányítják, s a fegyvereket egy másik gépen fogják visszaszállítani libiába.

brasil hivatalos tiltakozásában azzal vádolta a libiai kormányt, hogy visszaélt a bizalmával, amikor azon az alapon kért leszállási engedélyt a gépek számára, hogy azok gyógyszereket szállítsanak. a brazil külügyminisztériumban azt is közölték, hogy felkérték libia braziliai nagykövetségét: küldjön képviselőket a repülőgépek kirakodásának ellenőrzésére.

moamer kadhafi libiai vezető szerdán a libiai hírügynökség jelentése szerint sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy egy libiai polgári repülési tisztviselő „tiszteletlenül,, járt el, amikor nem tájékoztatta braziliat a repülőgépek rakományáról. azt

azonban kadhafi nem közölte, mit szállítottak a repülőgépek, a libiai vezető azt mondta: az incidenst arra fogja kihasználni az „imperializmus és a cionizmus,, hogy aláássa libia és brazilia kapcsolatait.

a fehér ház szerdán élesen bírálta azt, hogy libia - a brazil kormány hivatalos közlése szerint - fegyvert szállít nicaraguának. az afp szerint ezt a hírt a fehér ház felhasználja abban a hadjáratában, amely arra irányul, hogy a kongresszussal jóváhagyassa közép-amerikai politikáját.

a libiai gépek fedélzetén lefoglalt fegyverek „abszolút bizonyítékot szolgáltatnak arra, hogy külső erők folytatják fegyverszállításaikat a térségbe, hogy megzavarják azokat a reformokat, amelyekre az egyesült államokkal szövetséges kormányok oly erélyesen vállalkoztak,, - mondotta larry speakes, az elnök szóvivője.

ps lb pi

21.42 200482 2183

--

sk0071 4 230 mtik1078

cheysson érkezése

bukarest, 1983. április 20. /mti/ - szerdán este megérkezett bukarestbe claude cheysson francia külügyminiszter, aki hivatalos látogatást tesz romániában.

wa/ge pi

21.55 200482 0197

--

sk0072 4 230 mtik1079

ceausescu-arafat

bukarest, 1983. április 20. /mti/ - nicolae ceausescu, az rkp főtitkára, román elnök szerdán találkozott és megbeszélést folytatott jasszer arafattal, a pfsz vb elnökével. mindkét részről leszögezték, folytatni kívánják a barátsági, szolidaritási és együttműködési kapcsolatok elmélyítését és fejlesztését. hangoztatták, hogy a közel-keleti események és a térség általános helyzetének alakulása mindenképp szükségessé teszi a reális párbeszédet - minden érintett fél részvételével -, s azt is, hogy megkezdődjék a közel-keleti problémák megoldásának hatékony folyamata.

ráműtött arra, hogy bármely, a palesztin néppel kapcsolatos megoldást csak a pfsz részvételével, képviselőjével lehet megvizsgálni. hangsúlyozták annak fontosságát, hogy biztosítsák a palesztin nép önrendelkezési jogát, a saját állam megalapításához való jogot, beleértve a jordán-palesztin föderációt is.

nicolae ceausescu és jasszer arafat megbeszélésén méltatták a fezi arab csúcserőkezet határozatait, de hangsúlyozták, hogy figyelembe kell venni más javaslatokat, például a pfsz kezdeményezéseit is. egyetértettek abban, hogy a közel-keleti tárgyalásos rendezés érdekében fokozni kell a politikai és diplomáciai tevékenységet.

wa/so pi

21.59 200482 1262

--

sk0073 4 800 mtik1081

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0029-ig
budapest, 1983. április 20. /mti/

sk0001 heikal könyve
sk0002 usa - izrael
sk0003 thatcher
sk0004 usa - emberi jogok /1. rész/
sk0005 usa - emberi jogok /2. rész/
sk0006 radványi géza

Nuv

sk0007 amerikai fegyverkezés
 sk0008 romes csandra
 sk0009 palermo - női polgármester
 sk0010 közel-keleti hírek
 sk0011 usa - kubai diplomaták
 sk0012 mexikó-usa
 sk0013 franciaország - közel-kelet - izvesztyija
 sk0014 madridi találkozó
 sk0015 nicaragua - harcok
 sk0016 nicaragua - krasznaja zvezda
 sk0017 usa - merénylet
 sk0018 rövid hírek:
 bonn: nato-hadgyakorlat
 uj-delhi: el nem kötelezettek
 uj-delhi: asszám - újabb zavargások
 dzsakarta: hegyomlás

sk0019 színes hírek
 sk0020 mubarak - palesztinok /1. rész/
 sk0021 mubarak - palesztinok /2. rész/
 sk0022 rövid hírek:
 bukarest: ceausescu—verdugo
 bukarest: románia—iráni
 szöul: dél-korea - letartóztatások

sk0023 kopt pápa /1. rész/
 sk0024 kopt pápa /2. rész/
 sk0025 leszerelés - konferencia
 sk0026 veress péter
 sk0027 rövid hírek:
 moszkva: kozmosz-1453
 madrid: spanyol munkaidő
 canberra: ősemberi település

sk0028 japán - asean
 sk0029 usa - merénylet - 2
 so/pi

22.07 200482 1587

Nm

--

sk0074 4 800 mtik1082

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0030-sk0057-ig
 budapest, 1983. április 20. /mti/

sk0030 tonha bulgáriában /részben szerk. táj.!/

sk0031 illyés - lityeraturnejaz gazeta
 sk0032 meghalt andrzejewski
 sk0033 rövid hírek:
 bécs: betiltott tüntetés
 szófia: sajtó-találkozó
 szófia: holló-invázió
 shreveport /usa, louisiana/: új életet kezdett

sk0034 izrael-libanon
 sk0035 franciaország - szovjet tájékoztatás - 1.
 sk0036 franciaország - szovjet tájékoztatás - 2.
 sk0037 úrhajósok rajtja
 sk0038 sztrecalov, szerebrov - életrajz
 sk0039 kohl a szovjetunióba
 sk0040 az sk0037 és 0038. számú hirre
 sk0041 usa - arbatov (embargó-feloldás)
 sk0042 foot
 sk0043 kohl londoni útja elé
 sk0044 ndk-mongol
 sk0045 tyitov-életrajz
 sk0046 pron
 sk0047 cuellar
 sk0048 mitterrand—marjai
 sk0049 ndk-mongol - kieg. az sk0044-hez
 sk0050 szovjet-ndk
 sk0051 szojuz t-8 - új szovjet úrhajó rajtja /1. rész/
 sk0052 szojuz t-8 - új szovjet úrhajó rajtja /2. rész/
 sk0053 amerikai fegyverszállítás thaiföldnek
 sk0054 rövid hírek:
 varsó: kodály - lengyel
 szöul: dél-korea - zene
 palma de mallorca: miro
 berlin: honecker-arismendi
 párizs: francia atomrobbantás

sk0055 ítélet eisenstadtban
 sk0056 india
 sk0057 cia - közel-kelet
 so/pi

22.10 200482 1574

--

sk0075 4 800 mtik1083

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0058-sk0075-1g
budapest, 1983. április 20. /mti/

sk0058 rövid hírek:

varsó: ellenőrzés
varsó: letartóztatás
berlin: ndk - szíriai baath
uj-delhi: asszám
luanda: apartheid ellenes bizottság
párizs: bedobás automaták betiltása
uj-delhi: hogy nevezzük a disznót?

sk0059 fkp kb

sk0060 olasz szocialisták /1. rész/

sk0061 olasz szocialisták /2. rész/

sk0062 béke - keresztények

sk0063 úrhadviseles - bovin-kommentár

sk0064 usa - kongresszus

sk0065 trilaterális bizottság

sk0066 közép-amerika - külügyminiszterek

sk0067 unesco-rendezvények

sk0068 közel-keleti hírek - 2.

sk0069 rövid hírek:

tokió: bulgária-japán

ankara: gyilkos kivégzése, zambia: zöldfoki-szigetek
- szerk. táj.

sk0070 libiai

sk0071 cheysson érkezése

sk0072 ceausescu-arafat

sk0073 tartalomjegyzék /1. rész/

sk0074 tartalomjegyzék /2. rész/

sk0075 tartalomjegyzék /3. rész/

so/pi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztették: németh gyula

éliás béla

szászi julia

heltai andrás

pirityi sándor

- v é g e -

22.11

200482 1631

Nur

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 21.

kül

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 230 mtik1003

gromiko - kommunyiszt /1. rész/

moszkva, 1983. április 21. /mti/ - a kommunyiszt, az szkp kb folyóirata legújabb számában közli andrej gromikonak, az szkp kb pb tagjának, a szovjetunió minisztertanácsa első elnökhelyettesének, a szovjetunió külügyminiszterének a szocialista országok és a szovjetunió külpolitikájáról írt cikkét.

andrej gromiko hangsulyozza, hogy a szocialista közösség országai fejlődésük során meghatározott, gyakran eléggé komoly nehézségekkel találkoznak. ez a fejlődés ugyanis még senki által be nem járt uton, a régi és az új harcán, a belső ellentmondások megoldásán, illuziók és hibák legyőzésén át vezet. a nemzetközi helyzet sem mindig kedvez a szocialista közösség fejlődésének. a szocialista országoknak a kiélezett osztályharc körülményei között kell tevékenykedniük és ki vannak téve az imperializmus részéről rájuk nehezedő komoly nyomásnak. az élet azonban bebizonyította, hogy a szocialista közösség képes sikeresen megbirkózni minden, előrehaladását gátló akadállyal.

ma már a szocialista közösség egységes külpolitikai stratégiájáról beszélhetünk, amely erős, pozitív hatást gyakorol a világesemények menetére, hatékonyan és következetesen védelmezi a békét és a nemzetközi együttműködést, a népek szabadságát és függetlenségét - állapítja meg gromiko. - a szocialista államok politikájának jelentősége különösen nagy a mai nemzetközi helyzetben, amely az imperialista körök, s elsősorban az egyesült államok agresszív törekvései miatt igen bonyolulttá vált. ma különösen nagy jelentőséggel bír a békés egymás mellett élés

clé